

Brassói Lapok

Ára 5 (e) Szombat 1931 * november 14 Főszerkesztő Szele Béla dr. 262. szám XXXVII évtőlvaam Ara 5 lej

A KÉT VILÁG

(ZWEI WELTEN)

A Dupont rendezői zsenialitása.

Hasonló a „Nyugaton a helyzet változatlanság” hoz. Főszerkesztő: Peter Voss Maria Paudler. — Mától a brassói.

Modern Mozgóban

Trüki kell róla

hogy nemcsak Romániában, de a Duna—Kárpát—Balkán minden országában a moratórium elkerülhetetlen szükségesség. A dolgok ereje, a hangulat és az állami beavatkozás dermesztő vésfegyvere dacára sem fékezhető elkésredés rövidesen határt szab a népek gazdasági elcsoraszítását okozó rideg pénzügyi politika további csapásai elé. A moratóriumok ténye természetesen nem kedvez a pénzügyi stabilitás parázsnak. A moratórium respirátort enged a magángazdaságnak. A vállalkozási kedv csakankint felébred dermetségéből, a piac élénkül, a pénzhez való görcsös ragaszkodás enyhül, a forgalom gépezete lassanként mozgásba lendül. Ha pedig a moratóriumhoz még a kamatlábak igen alacsony értékre való maximalizálása társul, akkor a termelés és fogyasztás lempója egészen normális nívóra emelkedhetik. A munkanélküliség szinte nyomtalanul eltűnik. Visszatérne az élet a haldokló társadalom testébe. Sok-sok év folyamán a termelő munka révén a pénzügyi egyensúly sem elérhető. Késéssel tén a kamatprofitok nélkül a hitelezők is hozzájutnának jogos követelésekhez. Természetesen nem annyira, mint amennyit a hitelezők ma követelnek, hanem csak éppen annyira, mint amennyit kölcsönök objektív értékelés alapján — úzsora nélkül — megértek.

A szanálásnak más útja nincs. Az a konszolidáció, amelyet a fináncimperializmus botos ispánjai eddig a népekre kényszerítettek, csak nyomorúságot, demoralizálódást hoztak létre és megállították a termelés gépezetét. A múlt semmiféle dogmája, semmiféle tradíciója, se az arany erkölce, se a szertelen módon privilegizált elemek előjoga nem lehet erő e célból, hogy az emberiség magát elavult kényszerképzetek szadista szertartásának feloldozza. A tökéletes bizalmatlanság ma már nem probléma, viszont súlyos kérdés az emberek bizalmatlansága a tökéletes szemben. Ha évezredek óta is uralkodik a Pénz erkölce az ember fölött, a közeljövőben megtorpan a halálma. Az éheseknek sovánnyá válik a jóllakottak tanácsa és az éhség merész tanácsadó. Minden öngyilkosság, minden betörés, minden rablási kísérlet az egész társadalom betegsége. Lombroso, Freud, Kraft-Ebing, Adler, a Mult és a Isten minden lélekbuvárának minden igazsága a morál tehetetlensége az emberi faj, a társadalom megappellálhatatlan életöztönével szemben. De Jézus Krisztus sebeinek szent nevében is az emberiségnek egyéb történelmi értelme is kell, hogy legyen, mint a Pénznek való feltétlen engedelmesség. Amint ma a Pénz művel, az emberevés, a szenvedés pallása, holt a keresztényiség Megváltója azt akarta bizonyítani, hogy a szenvedés fölösleges. Az emberiség nem fog évekig szenvedni egy kis csoport beteges önzése és gonosz ostobasága miatt.

A Németországnak folyton meghosszabbított moratórium nem önkéntes nagylelkűség, hanem szükségszerűség következménye. Eppen úgy szükségszerűség a Duna—Kárpát—Balkán országokban a mezőgazdasági moratórium, amelynek első hírnöke talán Romániában jelentkezik. Ezzel azonban meg is történt az ellentét frontjának áttörése és kétségtelen, hogy a szükségszerű folyamat mindaddig folytatódik, míg a fináncimperializmus leteszi a jegypert. A Mult alkotmányai és a Jövő törvényei ellenmondásban vannak. Csak azé lehet a végső győzelem, amelyik nem akar az Ember és a Természet viszonyán erőszakot elkövetni. A technika rohamos fejlődése szétfújta az Arany évezredes álmát. Forduló ponthoz jutott az emberiség történelme. A reformok egy új korszaka töradt fel.

DR. SILBERMANN IENŐ

December 21: a Marmorosch-bank hitelezőinek értekezlete

Bukarest, november 12.

Az ilfovi törvényszék két és fél millió lejben állapította meg a Marmorosch-bankház kényszerregezésének költségeit, amely összeget a banknak november 15-ig letétbe kell helyeznie.

A bank hitelezőit december 21-re hívták össze értekezletre, addig is a hite-

lezők érdekeit egy háromtagú bizottság védi, amelynek elnöke Cuzin tábornok, legfőbb számvevőszéki tanácsos.

A Marmorosch-bankház egyedül az államnak 17 millió 585 ezer lejmel tartozik, amit tizenkét részletben kell kifizetnie. A kényszerregezési eljárást Constantinescu bíró vezeti le.

Ujabb külföldi hír a lej megszilárdulásáról

A bukaresti tőzsze is fokozottan szilárduló tendenciát mutat

Bukarest, november 12.

A külföldről Bukarestbe érkező jelentések a lej újabb megszilárdulásáról adnak hírt.

A külföldi források ennek a magyarázatát abban látják, hogy a román Nemzeti Bank legújabb kiadott jelentése szerint

a lejnek még mindig 32 százalékos aranyfedezete van.

A bukaresti tőzsze is fokozottan szilárduló tendenciát mutat. A román állampapírok lassu emelkedése egyre tovább tart, a külföldi tőzsdéken pedig a román

stabilizációs kötvények árfolyamemelkedése állandósul.

Itt említjük meg, hogy Argetoianu pénzügyminiszter szombaton nagy sajtóexponzé tartott az ország pénzügyi helyzetéről és a pénzügyi kormányzat új célkitűzéseiről.

A helyettes pénzügyminiszter egyébként ma délután Színájába utazik, hogy a királlyal megbeszélést tartson az előkészületben levő új gazdasági törvénytervezetekkel kapcsolatban. Hétfőn az uralkodó maga is visszatér Bukarestbe Argetoianu kíséretében, hírek szerint a parlament megnyitására Bukarestben is marad.

Taktikát változtat a liberális párt

A jelek szerint tovább is támogatni fogja a kormányt

Bukarest, november 12.

A liberális párt berkeiben

rendkívüli izgalommal várják Duca pártvezér hazaérkezését.

Az izgalom oka az a politikai irányváltozás, ami a párt vezetőemberei között egyre szilárdabban formát ölt. Pár héttel ezelőtt még úgy látszott, hogy a többi ellenzéki párt sorában a liberális párt is rendkívül éles harcot kezd a parlament megnyitása után a kormány ellen. A jelek szerint, hogy ez a felfogás valami miatt megváltozott, mert ma már a párt korifeusai egyre inkább hangoztatják, hogy a liberális pártnak ebben a parlamenti időszak-

ban is meg kell tartania a kormánnyal szembeni régi magatartását, vagyis csendesen támogatnia kell a kormányt. Kiszivárgott hírek szerint Duca pártelnök hazaérkezése után nyomban tanácskozásra ülnek össze Argetoianuval,

s ezen a tanácskozáson dől el, hogy a liberális párt milyen magatartást fog tanúsítani a parlamenti időszak alatt, illetve milyen mértékű támogatást biztosíthat a kormánynak.

Itt említjük meg, hogy ellenzéki körökből származó hírek szerint Averescu marsall nem kíván felszólalni a felirati vita során. Ezt a szerepet a párt alvezére, Goga szerezte meg magának.

December 1-ig elhalasztották a német-román kereskedelmi szerződés életbeléptetését

Bukarest, november 12.

A német-román kereskedelmi szerződés életbeléptetésének ügye a csehszlovák kormány akadékoskodása miatt még mindig nem intézhető el. A preferenciális kedvezményesek alapuló szerződés életbeléptetési ideje — mint megírtuk —, november 15 lett volna, Csehszlovákia magatartása azonban kérdésesé tette ezt az időpontot, éppen ezért Németország a napokban átírt a román külügyminisztériumnak, hogy a szerződés életbeléptetését halasszák el december 1-ig, hátha ezalatt az idő alatt a Csehszlovákia fellépése miatt német-román

tisztázódnak s az egyezmény minden nehézség nélkül életbe léphet. A román külügyminisztérium már közölte is a német kormánnyal, hogy a kért halasztás ellen nincs semmi kifogása.

Az üggyel kapcsolatban különben olyan hírek érkeztek, hogy Csehszlovákia hajlandó engedni merev álláspontjából, mert attól tart, hogy kifogásaival megbontja a kisantant annyira észkücsöges egyetértését. Romániának ugyanis elsőrangú érdeke a szerződés életbeléptetése s így méltán vehetné rossz néven, ha ezzel éppen Csehszlovákia gördítene el. Háríthatatlan akadályokat

Maximálni fogják a tűzifát

Bukarest, november 12.

A Monitorul Oficial november 11-iki számában minisztertanácsi határozat jelent meg, amelynek értelmében ezentúl a tűzifa is az elsőrendű közszükségleti cikkek sorába tartozik.

A minisztertanácsi határozat elvi jelentőségű, mert ennek alapján a tűzifa is a maximálható cikkek sorába kerül.

MEGHALT Siegescu József

Budapest, november 12.

Ma hajnalban, hosszabb szenvedés után, ötvennyolc éves korában meghalt Budapesten Siegescu József egyetemtanár, aki román származása ellenére, mint ismeretes, az impériumváltozás után is, kitartott a magyarság mellett.

Siegescu Tiszának volt bizalmas embere és annakidején nagy szerepet játszott. A Háznak két cikluson át tagja volt, mindkétszer az oravicai kerületet képviselte.

Az egyetemen a román nyelv és történelem előadója volt, egészen az utóbbi időkig. Tavaly belekeveredett a szén-szállítási panamába és az akkori hercehurcák viselték meg egészségét annyira, hogy azóta nem is volt kint az utcán.

BOCU SEVER

ügye tisztázásáig visszavonul a politikától

Temesvár, november 12.

Bocu Sever dr., a bánági tartományi főnökség volt kormányzója, akit a nemzeti-parasztpárt bánági tagozata csak nemrég választott meg újra elnökének, ma Vajda Sándorhoz és Mihalachehoz intézett távirataiban bejelentette, hogy a nemzeti-parasztpártban viselt összes tisztségeiről lemond. Bocu dr. lemondását az azal indokolta meg, hogy miután a temesvári tábla másodfokon is elmarasztalta a súlyos vámbírság megfizetésében, minden politikai tevékenységtől vissza akar vonulni, míg a Semmitőszék előtt nem tisztázza magát. A nemzeti-parasztpárt bánági tagozatának vezetését ideiglenes jelleggel Stan Vidrighin, a CFR volt vezérigazgatója vette át.

Mária királyné Németországba utazott

Bukarest, november 12.

Ma, csütörtökön délután öt óra husz perckor Mária özevgy királyné a bukaresti Északi-pályaudvarról elindul Németország felé. A királyné Münchenbe megy, ahol hosszabb ideig lesz Habsburg Anton és Ileana főhercegnő vendége.

Ezzel kapcsolatban az Epoca úgy tudja, hogy újév után a fiatalpár visszaérkezik Romániába, mert a román királyi családnak és Ileana hercegnőnek is az az óhaja, hogy állandóan Romániában telepedjenek meg.

Munkában a Vaszgárda

Bukarest, november 12.

A jasi közelében ékvő Unheni községben véres összütiést provokáltak a Vaszgárdisták által bujtogatott antiszemita. A község zsidó lakossága bált rendezett, amely a legnagyobb rendben folyt mindaddig, amíg egy antiszemita csoport be nem nyomult a balterembe és meg nem zavarta a mulatozást. A felheccelt támadók és a bálozó zsidó fiatalemberek között rövidesen elkeseredett verekezés került a sor, amelynek folyamán egy Averbu nevezetű zsidó fiatalember halálos sérüléseket szenvedett és rövidesen meg is halt. A verekezésnek ezenkívül még öt, súlyosan sebesült áldozata van. A véres incidensnek a csendőrség közbelépése vetett véget. A verekedők közül sokan letartóztatottak.

BÁLI, ESTÉLYI ÉS DÉLUTÁNI

GÁZMASZKOK...

Páris, november 12.

— Mondja, igazán jól áll?
— Remekül, drágám, istenbizonny elbűvölő! Nem azért mondom, de például a multkor itt járt az Abelné, igen, az a festett haju széke és órákig próbált, ki-
nozt, míg végre egy ilyen ezüstlánc, ezüstcsatos maszkát megvásárolt.

— Nahát, ne mondja... délutánra vagy este alkalmasat veti?

— Estélyit. Átalvetővel... az orr táján piros pöttyökkel... hiába magyaráz-
tam, hogy ez nem sikkes, ma a lila a di-
vatos szín, tehát — és legyintett egyet.

Ez a diskurzus nem egy divatszalon intim termeiben zajlott le, nem is önagy-
sága varrónőjénél, hanem: egy gázmazsk-
kereskedésben. Mióta Angliában és Fran-
ciaországban és Amerikában egyre gyak-
rabban rendeznek a lakosság körében
gázriadókat, divatba jött a gázmazsk. Az
ilyen alkalmakkor alkalmával hölgyeink nem
szaladgálhatnak közönséges, egyforma,
uniformizált gázálarccal! A bankárné
inkább lenyelné a könnyeztető, a tüsezen-
tető gázokat, semhogy olyan töltéssel
az orrán szaladgáljon, mint például a
füszeresének a hűtese. Mert jelen eset-
ben nem a cél fontos, hogy a készülék
precízen működjön, ugyan! Hogy a tár-
saság többi tagjai álmélkodjanak és
irigykedjenek.

Az olvasó bizonyára erőltetett humo-
reszknék tartja ezt a cikket, holott a leg-
utóbbi kémiai kiállításon, amelyet a lon-
doni Westminsterben, a Central Hallban
tartottak, a polgári elemek részére gyár-
tott gázmazskoknál már bizonyos eszté-
tikai követelményeket is szem előtt tar-
tottak, sőt a „luxus” gázmazskok egye-
nesen csinosak voltak: színes anyagból
készültek, az oxigén tartályokat pedig
kedves díszítések tarkították.

Miután a nők megbarátkoztak a ször-
nyű gondolattal, — nem a gázháborúval!
— hogy bizonyos esetekben, amikor is az
életük forog kockán, el kell takarni az
arcukat egy ilyen szörnyű, kórikus mi-
csodával, amely inkább két lábon járó
elefántokat, semmint ladykét csinál belőlük,
legalább mentik, ami menthető.

Divatot csináltak belőle.

A gázháború még messze van, de a
gázmazsk már a hölgyek fején. Mondani
se kell tán, hogy az ötörai teaórá egé-
szén más álarc dukál, mint például a
délelőtti üzleti körúthoz avagy a déli
korzóhoz.

Felül, a tankónál, ahol a csattok ösz-
szesérnek, igen sikkesen hat egy koszorú-
szerűen font gyöngyfűző, persze lehető-
leg valódi ékkövekből.

Nagy feltűnést keltett egy párizsi
hölg, aki a gázmazskja mellé struc-
tollakat tűzött. Ennek az ötletnek csak-
hamar rengeteg utánzója támadt.

Sok gondot okozott még az a probléma
is: hogy ismerik majd meg egymást az
utcan? Hisz csak a szemük villog ki a
két üvegkeretből, azontul semmi. Ebből
a szempontból sokkal kellemesebb hely-
zetben voltak a régi Törökország hölgyei,
akik a lange csipkésfátyolkát könnyen
feltakarhatták. De nem kell féltetni a
nőket. A Montmartre egyik álarcosbál-
ján a sok hatalmas Pierrot, Pompadour
és más banális kosztümök mellett három
igazán modern amazon jelent meg, mind
a három rohamsisakban, katonaruhában
és gázmazskosan! A mellükön kis me-
dallion, erre volt rákarcolva a nevük:
Lillien, Juliette, Madelaine.

Hát nem pompás?

Egyelőre még tökéletlen a gázmazsk a
náthások részére. Utóvégre minden öt
percben mégsem oibálhatja le a fejéről
az egész szerelvényt, csak azért, hogy
megtörölje az orrát? Illetékes helyen
azonban már folynak a biztató kísérletek
az automatikus zsebkeendővel, amely sa-
ját magától végzi el ezt a kényes fel-
adatot...

Az aszfaltbetyárok is óvatosságra kény-
szerülnek. Sohasem lehet tudni, hogy az
utcan végiglejtő elegáns hölgyike nem
éppen a saját nagymamája-e?... utóvé-
gre a gázmazsk nem öregszik együtt a
viselőjével. Sőt! Eppen azt a célt fogja
majd szolgálni az idősebb hölgyeknek,
hogy elmaszkirozza a kort és minél fia-
talosabb, kíváncsabb frusktát sejtessen
az álarc mögött. A gázvédelem esetleg
csak másodsorban jön számításba...

Efajta félreértések napirenden les-
nek.

Sokkal tragikusabb formát öltenek a
tévedések, ha a szoknyavadász a saját
feleségét ostromolja majd az utcán és
csak akkor jön rá a dologra, amikor élete
párja már engedékenyen leveti a gáz-
maszkját...

Egy gáztámadásnál is rémesebb a hely-
zet akkor, ha valaki a saját anyósával
flörtöl a maszk jótékony leple alatt.

Ne folytassuk.

Ne fessük az ördögöt a falra.

Addig örüljünk, amíg hölgyeink csak
egyfajta gázt ismernek, a gáztűzhelyt.
Ambár, a mai modern asszonyok ettől
is majdnem olyan hevesen irtóznak, akár

.....

NYILT LEVÉL

az összes szenátor és képviselő urakhoz!

Urak!

A Kolozsvár városi és vármegyei
nyugdíjasok immár 4 hónap óta nem
kapták meg a járandóságukat.

Az egyesület vezetősége két ízben is
volt az erdélyi miniszter urnál kihall-
gatáson és kérték, hogy járjon közben
a hátralekés nyugdíjuk kiutalása ügyé-
ben, mert ez a helyzet a nyugdíjaso-
kat oly helyzetbe taszította, amelynek
leírásához Gorkij tolla sem volna ele-
gendő.

Ezenkívül a helyi sajtó útján nyílt le-

Indokaink:

1. Egyetlen — civilizált — államban
sincs nyugdíjkérdés, mert a nyugdi-
jasokat mindenütt pontosan fizetik. A
kormány nyilatkozata szerint gazdasági
helyzetünk összehasonlíthatatlanul jobb,
mint más államoké.

Mi az oka tehát annak, hogy a nyug-
díjunkt mégsem fizetik akkor, amikor
a szegény államok nencsak tisztviselői-
ket és nyugdíjasait tudják pontosan
fizetni, hanem gondoskodnak a milliós
munkanélküli tömegek ellátásáról is.
Nem tudják, vagy nem akarják a nyug-
díjasokkal szembeni kötelességüket tel-
jesíteni, aminek bizonyítéka éppen a
kormány nyilatkozata, amelyben megál-
lapítja gazdasági helyzetünk szilárdsá-
gát és ezen megállapítás eredményeként
— nem fizet.

2. Az állam — velünk nyugdíjasokkal
szemben — azzal sem védekezhetik,
hogy az állami bevételek nem folynak be
rendesen és azért nem tudja a nyugdi-
jasokat pontosan fizetni, mivel mi
nem az állam pénzéből, hanem saját
alapjainkból követeljük járandóságain-
kat, amelyeket mi évtizedeken keresztül
befizettünk és összegyűjtöttünk és abból
a 10 százalékos hozzájárulásból amit a
tényleges tisztviselők fizetéséből ezen
céla levonnak.

Jogilag tehát köztünk és az állam kö-
zött az a viszony áll fenn, ami a bankok
és betétesek között, vagyis az állam nem
tulajdonosa, hanem csupán kezelője a
nyugdíjalapoknak és jövedelmeknek, a
mely viszonyból kifolyólag elvitázhatat-
lan jogunk van ahhoz, hogy járandósá-
gunkat az államtól, ha erre szükség lesz,
a törvény útján is követelhesük.

3. A kolozsvári pénzügyigazgatóságtól
nyert információk szerint az állam a
Kolozsvár városi és vármegyei nyugdi-
jasoknak — november 1-ig — körülbe-
lül 40 millióval tartozik.

Ez a pénz hiányzik a város és vármeg-
ye közgazdasági életéből, amiből kifo-
lyólag szenved az ipar, kereskedelem és
termelő, mivel a nyugdíjas osztály nem
vásárol és akinek tartozik, annak nem
tud fizetni. Így akad fenn a közgazda-
sági vérkeringés és fokozódik a gazda-
sági válság, ami végeredményben az ál-
lam presztizsét rontja és anyagi helyze-
tét is károsan befolyásolja.

4. Igen nagy sérelmünk az is, hogy az
ország nyugdíjasai nem részesülnek
egyenlő elbánásban, mert amíg Buka-
restben és egy pár kivételes helyzetű
központban már fizetik a novemberi

az yperitől és a többi háromszázféle ve-
gyülettől.

Mert ez egy békés gáz. Alarc sem kell
hozzá. Csak főzőkanál, néhány lábos és
a megfelelő adagolású hus a mészárosból.

Roppant prózai gáz.

Csak a férfiak félnek tőle, amikor jön
a gázos ember a számlával. Ilyenkor va-
lamennyien gázmazskot szeretnénk öl-
teni és kiüzenni, hogy mincse nek itthon,
hogy nem azonosak saját magukkal. S
epedve várják a gázriadót, amely mene-
külésre készíteti a gázos férfit, számlás-
tól, mindenestül.

A gázálarcos mondain hölgyike is hoz-
zatartozik ehhez a századhoz, akár a rá-
dió vagy a repülőgép. Kortünet. Bizonyi-
ték. És ha egy kis szerencsésük van, úgy
az utódok, a következő generáció talán
nem is tudja majd meg, hogy igazában
milyenek voltak, hiuk, kicsinyesek, va-
kok és az unokák a gázmazskos nagyma-
máiban majd hősöket látnak. A divat-
örület — heroizmussá magasztosul... A
gázálarcos, bubifrizurás, rohamsisakos
nagymama pedig szobrot kap! És a ke-
gyelet örökmécsese ég majd tisztelőtére
a jövődől szíveiben...

Igy születnek az orrunk előtt a legen-
dák...

.....

velet intéztünk a Pénzügyminiszter Ur-
hoz, amelyben kértük, hogy az állam
teljesítse kötelességét a nyugdíjasokkal
szemben, azonban ez sem vezetett ered-
ményre.

Kétségbecsítő helyzetünkben végül
Önkhöz fordulunk, Szenátor és Képvi-
selő Urak, és felkérjük, hogy az orszá-
gyűlés mindkét házában érdekünkben
szót emeljen és a kormányt a nyugdíja-
sokkal szemben fennálló törvényes kö-
telezettsége teljesítésére felhívni szíves-
kedjenek.

nyugdíjakat is, addig Kolozsváron már
negyedik hónapja nem fizetik, ami sem-
mivel sem indokolható, vagy menthető
igazságtalanság.

5. Ez a helyzet szociális szempontból
is tarthatatlan és a sokszor tízezer éhe-
ző, fázó és nyomorgó nyugdíjas család
sorsa gondolkodásra kell késztesse az il-
letékes köröket.

A nyugdíjasokkal szemben kimutatott
nemtörődömség következménye, hogy
azok már a nyomorúság minden fázisán
keresztülmenve, megjárták az éhség kí-
jaival és a pénztelenséggel összefüggő és
azzal kapcsolatos kálvária minden útjait,
és elszenveték annak megaláztatásait,
aminek nyomán a lelkekben oly nagy
foku elkeseredés okozta feszítő erő,
hogy annak csillapítása és levezetése a
legsürgősebben megoldandó probléma.

Ezzel a nyomorral szemben áll az ál-
lam és városok által fenntartott rengeteg
autó és fogatokkal üzőt luxus, amely-
nek az egyes tisztviselők és családtagja-
ik kényelmét szolgálják, továbbá az ál-
lami autonóm intézetek igazgató-taná-
csainak tagjai által élvezett 10 és 100
millió jóvedelmek, amelyeket tantiem,
jutalék és más címeken folyósítatunk
és amelyek ellenében ugyszólván semmi
közérdekű szolgáltatást nem teljesítenek.
Ezenkívül itt van az álláshalmozók tö-
mege, aminek megszüntetésére eddig
semmi intézkedés nem történt, — úgy az
ezen, eszközölhető megtakarításokból
a nyugdíjasok illetményeinek jó része
volna fedezhető.

SZENÁTOR ÉS KÉPVISELŐ URAI!

A fent leírtak alapján tisztelettel kér-
jük Önöket, hogy parlamenti székeikből
és hivatalos minőségükben tolmácsolják
segélykiáltásunkat és követeljük az ar-
ra illetékesektől, hogy sürgősen telje-
sítsék a nyugdíjasokkal szembeni törvé-
nyes kötelezettségüket, amit ha ezek
után sem tennének meg, úgy felhatal-
mazzuk Önöket, hogy készítsenek és ter-
jesszenek elő egy egyszakaszos törvé-
nyjavaslatot a nyugdíjkérdés végleg-
es megoldására vonatkozólag a követ-
kező szöveggel:

„A NYUGDÍJASOK ÉS CSALÁD-
JAİK, A KINOS ÉS SZÉGYENLETES
ÉHENHALÁS HELYETT EGYSZERRE
ÉS EGY TÖMEGBEN VÉGEZTESSE-
NEK KI, MERT EZ EMBERIBB...”

A Kolozsvár városi és vármeg-
yei nyugdíjasok egyesülete.

A nap

ÉVFORDULÓ

Szerdán délelőtti tizenegy órakor megke-
dultak az összes harangok és a munka oala-
mennyi hivatalban, gyárban, műhelyben és
szabad térségen leállott. A mindennapi élet
perejtékes zaját két percre a csend ünnep-
lyessége váltotta fel.

Az olvasom, hogy a fegyverszüneti szerző-
dés aláírásának évfordulójára rendeltetett el.
Ez az aktus ugyanis tizenhárom évvel ezelőtt,
1918. november 11-én délelőtti 11 órakor zaj-
lott le a Compiègne-i erdőben, Foch marsall-
nak egy holtágányra tolatott szalónkocsijá-
ban, a német és francia küldöttek között.

Tegnap mindnyáján megállottunk kegyelet-
ből. Pro memoriam. Hogy akik esetleg elfe-
lejtették volna a négyéves tömegmészárlást,
azok szájának magukba s emlékezzenek.

Meg kell vallani, hogy ez az emlékezés na-
gyon szép s emberi gondolat. A magam részé-
ről élenként helyeslem, hogy a háború gyilkos
örülete ellen szünet nélkül tápláljuk magunk-
ban az utálkozást, felháborodást és tiltakozást.
A mult héten például, ámbár nem indított rá
semmiféle évforduló, elhatároztam, hogy az
emlékezés kedvéért megnézem a „Douaumont”
című háborúellenes filmet.

Nagyon érdekes és megrázó élménynek
igérkezett az előadás. A Douaumont nevű
északfranciaországi erdőnél, amin ez nyilban
sokaknak visszarémlik még, kétszáz ezer sze-
gény francia és német katona esett el. A
film, melynek jelentős része régi, eredeti fel-
vétel volt, ezt a pokoli mészárlást igyekezett
antimilitarista propaganda szempontjából fel-
eleveníteni.

Gondoltam, megnézem hát.

De mire a mozihoz értem, a Douaumont-i
belügyminisztérium rendeletére a színpad
már betiltotta.

Ugyanis arról semmiestire se feledkezett
meg a kedves polgártárs, hogy nálunk a há-
borút utáni s a tömegőrengések ellen szü-
ből tiltakozni csak november 11-én délelőtti
11 órakor érény.

Egyébként hazafiatlanság.

A fegyverszünet megkötésének tizenharma-
dik évfordulóját természetesen megünne-
pelték a több győztes hatalmak is.

Nem maradt ki a sorból a japán császárság
sem, ahol két percre szintén leállott a mun-
ka s szintén megkonduktak Nippon-szerte az
összes harangok.

Csupán egyetlen ponton folytatták szünet-
nélkül és teljes buzgalommal a nagyipari ter-
melést: a kínai fronton.

Ahol honfiai lendülettel halmozták tovább-
ra is hegyekbe a lemészárolt kinézerek hul-
láit.

Miután a fegyverszünet hivatalos emléktü-
nepével szemben ennyi tiszteletlenség tanu-
sítok, nem lehet csodálkozni azon sem, hogy
unalmamban kiszámítottam, mit jelentett a
kétperces leállítás nemzetgazdasági szempont-
ból?

Ha úgy tekintjük, hogy az ország 18 millió
lakosából 9 millió a dolgozó, akkor szerdán
délelőtti a kétperces szünet alatt 300.000 mun-
kára vesztett kárba.

Ez összesen 12.508 munkanap, kerekaszám-
ban 1800 hét, illetve 415 hónap. Vagyis 33 év.

Igazán azon a véleményem vagyok, hogy át-
adni is kell és lehet a háború réme ellen foly-
tatandó küzdelemben. De ha már áldozni kell,
áldozunk abból, amiből bőven van.

Példul a mesterségesen tiltogyzott sov-
nizta szellemből. A hadügyi elgondolásokból
A militarista elnevelésből.

De miért éppen a munkaórából?

Többet érne egyetlen iskola óra, ama-
lyen azt tanítanák, hogy ne löj fiam, mert
én is ott leszek, mint ez az országos két per-
cely nem szült egyetlen gyászlobogót sem a
tízmillió halott emlékére, de tíz országban
billió nemzeti zászlóval és trillió frázissal kor-
colta bele az ifjú lelkekbe az új háború, új
győzelem és friss nemzeti glorie gondolatát.

IGAZSÁG

A Vay-per budapesti tárgyalásának
volt egy felülemelkedett mozzanata is.

Az ugyanis, hogy amikor a fővádott,
aki tudvalevőleg a magyar High Life-
hoz tartozik, akinél gögősebb hétszilva-
fást még nem termett az ősi humusz,
elkezdte méltóságosni és kegyelme-
sezni a tanukat, akkor Szemák tanácsel-
nök rákiáltott:

— Itt nincsen se méltóságos, se kegyel-
mes! Itt csak tanuk és vádlottak van-
nak!

Aki tudja azt, hogy Magyarországon
milyen rendkívüli közéleti súlya van a
címnek és rangnak, az méltányolhatja
ennek a közbeszólásnak az értékét.

Hosszu évek óta az első tapogatózó
próbálkozás annak a kihangsúlyozására,
hogy az igazság független.

Sajnos, annyit fűgött már, hogy mire
levágják szegény életuntat a kötélről, fé-
lő, nem lesz több szuffla benne.

Figyelem! Jön: **TAUBER RICHARD** utolsó filmje?

Az ASTRA-Apolló mozgóban (Brassó).

Decemberben leszállítják a cukorárakat — mondja a földművelésügyi miniszter

Arad, november hó 12.

As Aradon tartózkodó Jonescu-Sisesti földművelésügyi miniszter szerdán este fogadta az aradi sajtó képviselőit és előtűt nyilatkozatot tett a kormány legidősebb gazdasági terveiről.

Jonescu-Sisesti nyilatkozatában határo-

zotta megcáfolta a külföldi kölcsönről és az inflációról elterjedt híreket, majd kijelentette, hogy a szeszmonopóliumot az ősz folyamán megvalósítja a kormány, a cukorárakat pedig legkésőbb december első napjaiban leszállítja még akkor is, ha ezért a vámtarifákat kellene megnyitni a külföldi cukor előtt.

Huszonhat kommunistát vettek őrizetbe Déván

Déva, november 12.

A dévai rendőrség tegnap nagyszabású kommunista letartóztatásokat fogantatott. Őrizetbe vették Moskovits Ferenc dévai mozibérlőt és feleségét, akik ellen az a vád, hogy lakásukon kommunista röpiratokat gépeltek, amelyeket azután Moldvai Róbertnél, az ügy egy másik főszereplőjénél sapirográfon sokszorosítottak. Rajtuk kívül letartóztatták Gombó Samut és Kökösi Vilmost, a kommunista mozgalom vezetőit, nemkülönben még huszonegy más gyanúsítottat, összesen

Többek között letartóztatták a dévai mozgósínház bérlőjét és feleségét is

huszonhat személyt.

A kihallgatások alkalmával Kökösi Vilmos a rendőrség elsőemeleti folyosójáról öngyilkossági szándékkal leugrott az udvarra.

Szerencséjére a pinceádjórba esett és csak a lábát ficamította ki. Kökösit nem szállították kórházba, hanem tovább is a rendőrségen tartották, majd ma délben valamennyiüket állkísérték a dévai ügyészségre.

A rendőrség minden közelebbi felvilágosítást megtagad.

Az aradi feketeszeszifronton 3 letartóztatás és egy szökés történt

Dr. Reusz Miklós külföldre távozott a vizsgálóbírói meghívások elől

Arad, novemebr 12

A nyár óta dagadó aradi feketeszeszügynek — amelynek központjában dr. Reusz Miklós aradi ecet és likörgyáros áll — újabb érdekes fejleménye van. Ismeretes, hogy az adózatlan szeszt annak idején vasuton szállították Temesvárról Ujradra, ahonnan rendszerint Konyaricska István, Reusz dr. sófförje fuvarozta be Aradra. Konyaricska terhelő valamást tett gazdája ellen, majd amikor Reusz lepénzelte, visszavonta a vallomást és kiszökött Dél-Amerikába. A sof-

főr az elmúlt hónapokban ismét feltűnt Aradon s a törvényszéken újból terhelő vallomást tett munkaadója ellen.

Reusz dr. megunt a kihallgatások mindennapos hercehurcát és külföldre távozott.

Szökése után az aradi törvényszék vizsgálóbírája erőyes lépésre szánta el magát és

Konyaricska sóffört, továbbá Adler Lászlót, Reusz főtisztviselőjét és a feketeszesz ügyekből ismert Stoica Gyula inspektort letartóztatta, Reusz dr. ellen pedig kiadta a körözőlevelet.

Interpellációs pergőtűz a magyar parlamentben

Majdnem minden ellenzéki képviselőnek van interpellálni valója

Budapest, november 12.

A magyarországi parlamenti élet egyre erőteljesebben zajlik. A szerdai ülésen Hegymegi Kis Pál interpellációja után Weltner Jakab szociáldemokrata képviselő követelte az általános titkos választójog bevezetését. Károlyi miniszterelnök kijelentette, hogy ezt a kérdést sokkal súlyosabbnak tartja, semhogy egy interpellációra adott válaszból elintézni lehessen. Vázsonyi János azt ki-fogásolta, hogy az egyetemi felvételek-nél nem részesítették teljes előnyben a jelesen végzett középiskolásokat. — Ernszt miniszter válaszában kifejté, hogy az egyik legutóbbi törvény értelmében a hadviseltek és köztisztviselők gyermekei előnyben részesülnek. Nem igaz az, hogy a zsidókat háttérbe szorították volna, hiszen tizenöt-ötven százalékg vannak képviselve az egyes egyetemeken.

Östör József egységspárti képviselő a biatorbágyi merénylet kiadásával kapcsolatban interpellálta Zsitvay igazságügyminisztert. Elitéli, hogy a sajtó és a közönség kommunista merényletnek minősítette a biatorbágyi bűncselekményt, mert most Ausztria arra az álláspontra helyezkedhetik, hogy Matuska politikai bűnös, tehát nem adja ki. Zsitvay válaszal s helyesli az interpelláló álláspont-ját. Dicséri a magyar rendőrséget s ki-jelenti, hogy a kiadatásért a pestvidéki törvényszék megtette a szükséges lépéseket. Az eredmény nem késhetik sokáig. Ha az osztrákok külön is felelősségre vonják Matuskát az ottani merényletekért, ideiglenesen, még akkor is kiad-ják Magyarországnak.

Gál Jenő a statáriumot kifogásolja. Szerinte a kormány hatalmi jog alapján

léptette életbe azt. Zsitvay kijelenti, hogy az 1921 évi 29. törvénycikk adott felhatalmazást a kormánynak a statárium ki hirdetésére. Az idézett törvénycikk szerint, ha bizonyos bűncselekmények megismétlődnek, vagy tartani lehet megismétlődésüktől, úgy életbe léptethető a statárium. A Ház a választ tudomásul vette.

Később újra Vázsonyi János interpellált az orvosok nehéz helyzetével kapcsolatban. Ernszt megnyugtató válasza után Propper szociáldemokrata az ipari nyersanyagok beszerzésének nehézségeiről és az ezt követő munkanélküliségről beszélt. A kereskedelmi miniszter ezzel kapcsolatban bejelentette, hogy Magyarország már hetek óta tárgyal Egyiptommal, Franciaországgal, Németországgal és más államokkal ennek a valóban felmerülő nehézségnek az elhárításáról. A tárgyalások sikerrel bíztatnak. A behoztal ellenértékét Magyarország beföldi pengőben fizetné ki az importőröknek, de úgy, hogy bizonyos időn — elgondolása szerint két éven — belül ezek az importőrök a pengőt nem fogják beváltani. Ha ezt az időt az importőr kivárja, úgy Magyarország garantálja, hogy a két év letelte után a pengőt a kívánt valutára cseréli át. Propper tudomásul veszi a választ. Utána Szedes szociáldemokrata a falu-vidék nyomoráról beszél. Ivádi földművelésügyi miniszter bejelenti, hogy

rövidesen megkezdik négyezer vagon buza kiosztását az inségesek között má zsánként hat pengő árért.

Ezzel elérik azt, hogy Károlyi ígérete valóra válik és a tél folyamán senki sem éhezik Magyarországon.

Aztán Éber Antal mutatott rá arra, hogy a devizakorlátozás mennyire hátrányos és kérte legalább a részleges felszabadítást, lehetővé téve az importdevizák forgalmát. Varga Imre pénzügyi államtitkár ideiglenes válaszában közölte, hogy a pénzügyminiszter a gazdasági miniszterekkel a Nemzeti Bank bevonásával már régebben tárgyal a devizaszkiséglet biztosítására, különösen nversanyagimport céljaira. A kormány nem vállalhatja a valuta-rizikót a behozatal lehetővé tételével. Más megoldást keres. Éber ajánlatát értékes gondolatnak tartja. Az import és export devizák cliring-forgalmának életbeléptetését a legközelebbi gazdasági minisztertanács elé terjeszti.

HOGY JÓL EMÉSZTHESSÜNK

vegyünk minden étkezés után egy fél kanálka Magnesia Bisuratát kevés vízben. A Magnesia Bisurata egyedül az a szer, amely az élelmiszereket assimilálja és megakadályozza a gyomor megmérgezését. A legtöbb zavar a gyomorban, mint: étvágytalanság, gyomorégés, savanyúság, nyomás, stb. azonnal eltávolítható vagy megszüntethető a Magnesia Bisurata által, mely nyomban neutralizálja ezen folyamatokat. Ez egyedül biztosítja a gyomor egészséges és természetes működését. Magnesia Bisurata kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Japán és Kína fegyverszünetet kötött a Nonni folyónál

Mandzsuriában egyelőre csend van

London, november 12.

A mandzsuriai hadszíntérről ma érkezett meg az első jelentés, amely arra enged következtetni, hogy a japán-kinai konfliktus elintézését a Népszövetség közbe lépésétől eltekintve is sikerül be-késebb mederbe elsimitani.

Maa tábornok és a mandzsuri japán csapatok főparancsnoksága között szerdán létrejött az a megállapodás, hogy

a hadműveleteket kölcsönösen beszüntetik.

Japán az egyezményben arra kötelezte magát, hogy 4 nap alatt visszavonul a Nonni folyó hidjától, viszont a kínaiak is kötelezettséget vállaltak arra, hogy a folyó hidját többé nem fogják lerombolni.

A fegyverszüneti szerződés megkötése után a mandzsuri frontokon mindenütt nyugalmi helyzet következett.

Ettől az egy jelentéstől eltekintve, a mandzsuri helyzetéről tájékoztató táviratok még mindig nyugtalanító eseményekről számolnak be. Pekingben, a methodista misszió leányiskolájának közelében két gránát robbant fel. A kínai rendőrség nézete szerint ezek a bombák a japán koncessziós területéről származtak.

Mukdeni jelentés szerint Vuanshikai tábornok a japán csapatok támogatásával a független mukdeni tartomány kormányzójává kiáltotta ki magát. Bár a Nonni folyó mellett a fegyverszüneti megállapodást már megkötötték, a tokiói kormány újból 4 hadihajót küldött a port-arturi kikötőbe.

KINA ÉS AZ EGYÉVES FEGYVERKEZÉSI SZÜNET

Kína népszövetségi delegátusa arról értesítette a főtávkárságot, hogy a kínai kormány is hozzájárul az egyéves fegyverkezési szünethez, de végleges állásfoglalását a mandzsuri viták elintézésétől teszi függővé. Kína delegátusa a bejelentés alkalmával hangsúlyozta, hogy amennyiben a Népszövetség alapokmányának és Kellog-paktum rendelkezéseinek nem sikerül érvényt szerezni, Kína

kénytelen lesz egy olyan rendszert életbeléptetni, amely megvédi a felségjogai és politikai függetlensége ellen intézett külső támadásoktól.

Itt említjük meg, hogy Sir John Simon, az angol kormány külügyminisztere az alsóházban bejelentette, hogy rövidesen Genf-be utazik s részt vesz a népszövetségi tanács megbeszélésein, a melyeken a mandzsuri kérdésben keresnek megoldást.

A szép Pixavon-haj

elérhető most

Pixavon-shampooval is

Fényt és laza teltséget ad a hajnak.

A Pixavon-shampooon teljesen mentes a szódától.

Egy kis csomag 2 mosásra elég és ára csak 10 Lel.

Kijárók elősködnék a temesvári nyugdíjasokon

Akik megfizették a megfelelő províziót eddig is hozzájutottak a nyugdíjhoz

Temesvár, november 12.

A temesvári nyugdíjkiutalások szegényteljes problémája néhány nap óta ismét foglalkoztatja a hatóságokat. Legújabbban a vármegyei prefektúra, az ügyészség és a sziguranca apparátusa mozdult meg annak kiderítésére, hogy a nyugdíjak kiutalása körül nem történtek-e visszaélések.

Azt már többször megírtuk, hogy a temesvári nyugdíjasok éppen 5 hónap óta nem kapták meg alamizsnának is nevezéses járandóságait. Természetes, hogy legnagyobb része a temesvári nyugdíjasok éhhalálra ítelt társadalmának olyan ember, akinek az állam csak néhány száz lejt ad a megélhetésre. Ezeknek rá kellett jönniük arra, hogy amíg garasaik után a legmegalázóbb és leghibavalóbb vesszőfutást kell végigszemvenedniük, azok a boldogabb nyugdíjasok, a kiknek magasabb a járandósága, az elmúlt öt hónap alatt is megkapták nyugdíjukat a pénzügyigazgatóságtól.

A nyugdíjasok jogos felháborodásuk

ban utána néztek a dolognak s rájöttek arra, hogy

életmes kijárók kihasználják egyrészt a nyugdíjasok szorongatott helyzetét, másfelől pedig a maguk jó összeköttetéseit és 16—15 százalékos „tisztelédij” ellenében elintézték, hogy áldozatkész pödencek nyugdíját a pénzügyigazgatóság soron kívül is kiutalta.

A temesvári nyugdíjasok az ügyről jelentést tettek Furlugianu vármegyei prefektusnak, aki az ügyességet utasította is a vizsgálat lefolytatására. Az ügyesség viszont a sziguranca bízta meg a nyomozás munkájának elvégzésével s a sziguranca detektívek, most azon fáradoznak, hogy területenkint és utcánként alapítsák meg, kik kaptak az elmúlt 5 hónap lefolyása alatt nyugdíjat s hogy kik azok a közbenjárók, akik a zavarosban halásznak. A vizsgálat egyelőre titokban folyik, de annyi máris kiszivárgott, hogy több temesvári ügyvédet gyánuba fogtak a nyugdíjak kijárásiért.

A menyházai földosztás az igazságügyminiszter elé kerül

Agrárkomisszió, amelyik elsősorban saját tagjait igyekszik kielégíteni

Arad, november 12.

Előbb-utóbb az agrárreform végrehajtásának fájdalmas kelevényei is felfakadnak. Most Menyházán s azután máshol is. De ha mindenütt másutt rejtekben is maradna az a rengeteg törvénytelenkedés, csalás és visszaélés, ami az agrárreform végrehajtása során történt, ez az egy, a menyházai eset is eléggé megdöbbenthetne minden belső és külső igazságszolgáltatási fórumot.

A menyházai példa ugyanis azt bizonyítja, hogy miképpen nem kaptak földet azok, akikért az agrárreform állítólág történt és miképpen jutottak földhöz, illetve házhelyekhez a törvény észszerű rendelkezései ellenére a földosztást végző agrárkomisszió tagjai.

IME, EZ TORTÉNT MENYHÁZÁN...

A panaszosok Gherman Dante ügyvédet keresték föl s a következőket adták elő:

— Menyháza-fürdőn, mint annyihelyen máshol is, rengeteg igényjogosult nem jutott földhöz. Már zugolódni is elkezdtek, amikor váratlanul híre járt, hogy újabb földosztás lesz a faluban. A hir igaznak bizonyult. Idegen urak jöttek ki a fürdőre és a Wenkheim-féle uradalom parkját egyszerűen felszabták maguk között. Az igényjogosult falusiak nem kaptak. Az idegen urak kaptak. Természetesen elsősorban az aradmegyei agrárkomisszió tagjai kaptak. Miképpen lehetséges ez?

Gherman Dante elővette az agrártörvényt s megállapította belőle a következőket: 1. Házhelyet az agrárreform során csak kistisztviselő kaphat és csak ott, ahol szolgálatot teljesít. 2. Fürdőhelyen, illetve „klimatikus állomásokon”, bányaközpontokban és ipari centrumokban csak munkások kaphatnak ház helyet. Menyháza „klimatikus állomás”.

Mi történt tehát itt? Éppen a komisszió tagjai?! Megnézte Gherman a bírói szervezetről szóló törvényt is, amely ugyintézkedik, hogy törvényszéki bíró olyan ügyet, amelyben ő akár mint alperces, akár mint felperes szerepel, nem tárgyalhat. Sőt: ilyen ügyet még az a törvényszék sem tárgyalhat, amelynek kötelekében az illető bíró szolgálatot teljesít.

Mit csináltak ezek az aradi urak?

Az a följelentés, amit Gherman Dante az ügyvel kapcsolatban Hamangiu igazságügyminiszterhez adott be, megmondja, hogy mit csináltak: súlyosan megsértve a törvény rendelkezéseit, a komoly értéket jelentő telekkomplexummal, hogy így fejezzük ki magunkat, — önmagukat ajándékozták meg.

KÉRVÉNNYEL, VAGY KÉRVÉNY NÉLKÜL IS...

Menyháza, vagy a Wenkheim-park igen megítélt az agrárkomisszió tagjainak. A komisszió valamennyi tagja kérvényt nyújtott be a komisszióhoz, illetve önmagához. A kérvényben az állott, hogy tisztelettel kéri a fürdő-telep közepén levő hatalmas park földparcellázását és a parcellák kiosztását. A komisszió tagjainak a kérését a komisszió sokkal rövidebben tárgyalta, mint más hasonló kéréseket szokott. A július havában kelt jegyzőkönyvből megállapítható, hogy az aradmegyei agrárkomisszió „en-block” honorálta tagjai „en-detail” kérelmeit. A komisszió tagjai voltak: Costa János dr., aradi törvényszéki bíró, mint elnök, Perian P. Lazar gazdasági tanácsos, Putici P. Virgil titkár és Marsieu Joan a földművelésügyi minisztérium kiküldöttje. Valamennyien megszavazták valamennyiüknek a parkból kiszakított ház helyeket.

Az ügy és a park azonban ezzel még nem volt rendben. Az ügy még felsőbb fórumok elé került, a parkból pedig még maradtak házhelyek. Milyen jó, hogy ezt a két problémát ügyesen össze lehetett kapcsolni.

A komisszió kapta magát és a parkból egész sor előkelőségek juttatott házhelyet, anélkül, hogy azok kérték volna. Csak úgy, ajándékul.

Bírák és minisztériumi tisztviselők kaptak házhelyeket, általában mindazok, akiknek valamilyen közik a dolghoz volt, vagy lett volna.

Az igényjogosult kérvényezők száza maradtak föld nélkül, a komisszió pedig készségesen adományozta a házhelyeket olyanoknak, akiknek semmi, de semmi közül nincs Menyházához és nem is kérték ott házhelyet soha.

Pedig! Pedig a Wenkheim-féle park még nem is a Romániáé, az uradalom kisajátításának az ügye még mindig a hágai döntőbíró előtt fekszik. ahol

még mindig nem tudtak dönteni a kérdésben. Sebaj, Costa dr., az aradi törvényszék bírja már döntött. Gyorsan intézkedett, hogy az elvileg kiutalt telkeket gyakorlatilag is birtokbavehessék és a komisszió tagjai, valamint azok, akik bár nem kérték, mégis kaptak telkeket. Az aradi törvényszéknek az agrárkomisszió élére delegált bírja egy nemzetközi per alapját képező birtokot sajátított ki s gyorsan bitokba is helyezte önmagát és társait.

KIK IS RÉSZESULTEK A WENKHEIM-PARK ALDÁSAIBÓL?

Fantasztikus névsor következik most. Az agrárkomisszió tagjain kívül házhelyet kaptak Menyházán a következők: Aurél Florescu mérnök, aki a parcellázást végrehajtotta. Erdős Máttyás dr., a buteni járásbíró vezetője, aki a telekkönyvi átírásokat eszközölte. Eracle Constantinescu, aki a kataszteri inspektorátusnál teljesít szolgálatot. Aurel Florean temesvári kataszteri mérnök és Cucu Adam kataszteri inspektor.

És azután: Hargit György dr., az aradi törvényszék főelnöke, Romul Orezeanu a törvényszék második székfőnökének elnöke, Vasile Istratescu vezetőjárásbíró. Valamennyien volt elnökei az agrárkomisszióknak. Továbbá: Ghutulescu Dumitru, a földművelésügyi minisztérium tisztviselője, Moroianu Constantin inspektor, Vasile Marculescu kataszteri vezérigazgató, Mihaiescu Alexandru és Mihail Alexandrescu, mindketten aligazgatók a földművelésügyi minisztériumban, Stanomir Joan aligazgató ugyanott.

Costa János dr., az agrárkomisszió elnöke, a legszebb és legnagyobb telket kapta, szemben a fürdőházzal. Mellette jutott telek Perian gazdasági tanácsosnak, Putici Virgilnek, a komisszió titkárnak és Marsieu Joannak. Vagyis a komisszió tagjainak...

CSAK VILLAMGYORSAN...

A telkek parcellázása villámgyorsan történt meg. Szeptemberben már a beke-

belezése is sor került. Nyolc gyorsan rákán dolgozott még a hivatali apparátus, igaz, hogy a telkek kisajátítási ára még ma sincs megállapítva. Ezt majd később állapítja meg Perian agrártanácsos — hivatalból.

Nem állapították meg a park faállományának az árát sem. A birtokbavehész jegyzőkönyv értelmében a fákat ki kell irtani. A faanyagot az új birtokosok szállítják haza. Az árakat itt is „majd később állapítja meg”.

Egy-egy érdekességet még ide kell iktatnunk. Például: az agrárkomisszió két tagja egyben már élvezte a kisajátítás előnyeit. Az egyik ur C. F. 10.956 szám alatt március 19-én 900 négyszögöl házhelyet kebelezett be földosztás címen az aradi Libádlőben. Igaz, hogy ezt a telket 1929 januárjában eladta Mladin S. posnak. A másik ur 1926-ban kapott telket, amely ma is a néven van C. F. 10.209 telekkönyvi szám alatt.

S még csak annyit, hogy az aradi törvényszék főelnöke a legutóbbi törvénykielentette e sorok írója előtt, hogy a neki juttatott telket ő soha nem kérte.

Gherman ügyvéd ezt írja az igazságügyminiszternek: A bírói kar reputációja érdekében... Balla Károly

„Csak” fizetés-leszállítás...

Gyül az elkeseredés a fizetés-csökkentés és adóemelés miatt

A szociáldemokrata vezetőszervek élehangja határozata

Bukarest, november 12.

A köz. és magántisztviselők milliós tömegeinek amugyis keserves megélhetése kérdésével még mindig folyik a kínzó játék.

Ami a köztisztviselőket illeti, a legújabb fordulat az, hogy — amint a pénzügyminisztérium hivatalos közleménye tudatja — az új 15 százalékos redukció „nem áldozati adó, hanem csak fizetés-leszállítás”.

avégből, hogy a személyi kiadásokat hozzáadomítás az állami bevételek helyezéséhez, miután ez utóbbiak nem tarthatók fenn az eddigi színvonalon. Eszerint a jelenlegi köztisztviselői fizetéseknek további 15 százalékkal való csökkentését a kormány szilárd elhatározásának kell tekinteni s nem sok remény van arra, hogy az új leszállításnak ezt a mértékét legalább a közép- és kistisztviselőkre nézve 7, vagy 8 százalékra engedik le, amint ennek híre járta.

Ilyképpen az a valószínű, hogy a köztisztviselői fizetések minden egyes kategóriájából az eddigi áldozati adón kívül méglegesen levonásba veszik a 15 százalékot is s az így megmaradt összeg lesz január elsejétől a köztisztviselő tulajdonképeni fizetése,

amelyből aztán még visszatartják az eddigi adókat és különböző járulékokat. Ime néhány jellemző szám a leendő fizetésekről:

A szociáldemokraták ellenállást szerveznek

A közvetlenül érdekelt tisztviselő-szervezetek sűrű megmozdulásai után különösen most a szociáldemokrata párt és szakszervezeti szövetség is állást foglalt a kormány pénzügyi tervei ellen. Együttműködésükben a szociáldemokrata vezetőszervek határozatot fogadtak el, amelyben a kereseti adó felemelésének a szándékát az egész munkásosztály, a testi és szellemi proletáriátus elleni merényletnek minősítik.

A munkásság eddig is méltánytalanul súlyos adóterhek alatt nyögött, amelyek viszont az utóbbi időben, az általános fizetés-csökkentések következtében egyenesen elviselhetetlenné váltak.

— Ami ma elengedhetetlen — szögezi le a határozat — nem az adók növelése, hanem ellenkezőleg, leszállítása, illetőleg a léminimumnak minden adó alól való mentesítése.

A szociáldemokrata párt reakciónak és antiszociálisnak bélyegzi a kormány tervét, amikor a vágyott osztály nagymértékben kivonja magát az adófizetés alól.

csak az alkalmazottak teljesítik egészben kötelességüket az államkincstárral szemben.

Rámutat a határozat arra, hogy a múlt évben a tisztviselők kereseti adója közel 600 millióval meghaladta az előirányzott 1 milliárd 800 milliónyi összeget.

Ez egyértelmű azzal, hogy a jelenlegi adótörvények szerint is az alkalmazottak fizetik a legtöbb adót. Tovább fokozni

Gyakornok — 2.900 lej bruttó (az eddigi 3.500 lej helyett), I. oszt. irodafőnök — 6.700 (9.100), I. oszt. hivatalfőnök — 9.850 (14.500), I. oszt. igazgató — 19 ezer 350 (29.200), miniszter és államtitkár — 33.800 (51.700).

A pénzügyminisztérium számításai szerint még ez az általános csökkentés sem adja ki teljesen azt a másfélmilliárdos összeget, amelyet a kormány a személyzeti kiadások terén mindenáron meg akar takarítani. Ezek után igazán csak maguknak a tisztviselőknek, illetőleg szervezeteiknek az ellenállásán, no meg a parlament állásfoglalásán mulik, hogy a közép- és kishivatalnokok megélhetése emberi lesz a jövőben, vagy nem.

A magántisztviselők nem kevésbé szöles réteget az eddigi 4.40, illetőleg a négyezer lejnél magasabb fizetések cetében 8.80 százalékos kereseti adónak a felfelé való kikerekítését terve izgatja. Ennek az adónak — mint már megírtuk — 6, illetőleg 10 százalékra való felemeléséről van szó. A pénzügyi kormány most már másodszor cáfolja ezt az aggasztó hírt, viszont

hitelt érdemlő értesülések szerint már készen is van a vonatkozó törvényjavaslat arról az úgynevezett magántisztviselői áldozati adóról.

Minden jel arra mutat, hogy a kormány szándékosan bizonytalanságban akarja tartani az érdekelt rétegeket, csak hogy ezáltal legyőngítse a tiltakozás erejét.

adójukat, nem egyéb, mint a legundorítóbb és leglázítóbb osztályelnyomás politikája.

A hivatalnok-réteg további túlterhelése szükségesszerűen csökkenteni fogja az általános fogyasztó-képességet is s ilyenformán súlyosbítani a válságot.

A kormány tervét ebből a szempontból is vissza kell utasítani, éppen a gazdasági élet magasabb érdekében.

— A kormány adóemelési szándéka — folytatja ezután a szociáldemokrata határozat — annak az általános kapitalista tendenciának a megnyilvánulása, amely a válság egész súlyát a kézi és szellemi munkásosztályra igyekszik zúdítani.

Végül bejelenti a határozat, hogy a szociáldemokrata parlamenti csoport a legerélyesebb akcióit fogja folytatni „a kormány gonosz pénzügyi politikája ellen és szembel helyezi vele a szociáldemokrata pénzügyi programot”, amely szerint mentesíteni kell az adó alól a tényleges léminimumot s a nagy jövedelmeket kell fokozatos és aránylagos módon megadóztatni, elsősorban a kartellben levő vállalatok óriási hasznait.

A nagyjövedelmekre kell áldozati adót kivetni a sürgős szociális szükségletek fedezésére s ugyanakkor csökkenteni a rendőrségre, csendőrségre és hadseregre menő kiadásokat, amelyek legnagyobb részét nyelik el az állami jövedelmeknek.

A szociáldemokrata párt tiltakozásra és ellenállásra szólítja fel a munkásszervezeteket s figyelmezteti a kormányt, hogy olyan útra lépett, amely a nép kétségbeeséséhez vezet.

Meghosszabbítják Magyarországon rövid lejáratú hiteleit

Budapest, november 12.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök, Walkó Lajos és Teleszky Jánosok, továbbá Schober Bélával, a magyar nemzeti bank vezérigazgatójával szerdán megtárgyalta azokat a kérdéseket, amelyek a rövidlejáratú hitelek meghosszabbításával vannak összefüggésben. A magyar kormány az a célja ugyanis, hogy a külföldi hitelezőkkel olyan értelmű megállapodást kössenek, amely lehetővé teszi, hogy a rövidlejáratú hiteleket 6 hónapon belül ne vonják vissza. A tegnapi megbeszélésen az a nézet alakult ki, hogy a Népszövetség állásfoglalása után a rövidlejáratú hitelek meghosszabbítására irányuló lépések eredményel járnak.

— ELŐFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címükükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedálása érdekében gondoskodni idejében a lejárt előfizetést megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárat szerepel-e a címük. Ellenkező esetben közvetlenül a kiadóhivatalban kell reklamálni.

HERPESZ, EGZEMA, REUMA, KÖSZVÉNY FAJDALMAI

LÁBBAJ, GÖRCSÉR, FLÉBIT.

Hogyan lehet a bőrt megújítani?

Ugyanezt kérdezik mindazok a szerencsétlenek, akiket megtámadott a bőrbaj s amelynek következményeitől, borzalmaitól még a legjobb orvosságok igénybevételével sem tudnak menekülni.

De mindazok, akik a RICHELET VERTISZITÓHOZ (DÉPURARIF RICHELET) folyamodnak, megadják rá a meggyőző felcetet.

Elmondhatják, hogy a vér eme felfrissító csodaterve szerezte egyidejűleg a bőr megújulását hozza magával, amelyet egészségessé tesz meg a legelővontabb elemekből is.

A RICHELET VERTISZITÓ (DÉPURARIF RICHELET) megszabadítja a szervezetet a mérgező anyagoktól, szabaddá teszi a vérkeringést a fehér sejtek megtisztítása által, megelőzve a szövetképződési folyamatot, új bőrfelületet ad, anélkül, hogy valami nyomot hagyna maga után.

Rendkívüli ereje hozza magával, hogy a gyógykezelésben ez a szer képezi a tipikus gyógymódot a következő bajoknál: artritikus köszvény, reuma, érelmeszesedés, görcsér, flébit, tályog, érdaganat, idegtájdalom.

Gyógyelmeleskedik a legkétségbeesettebb bajokon. Hatását, gyógyítóerejét megérezni az élet forrásáig.

L. Richelet, de Sedan, 6, Rue Belfort Bayonne (France).

Románul vezérképviselet: J. M. Dillan Pitar Moş 4 Bucureşti (3).

Hírek

HALLÓ, ITT RÁDIO

B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Hölgyeim és Uraim, déli híreinket közöljük:

KEZDIVASÁRHELYRŐL JELENTIK: Itt ma általános szennációt keltett, hogy egy kisebb nyugdíjas, babfőzeléket evett sült szalonnával. A rendőrség és a sziguranca felapparátussal nyomoz abban az irányban, hogy ki finanszírozta ezt a bűnös megmozdulást. Az eddigi nyomozás adatai, állítólag egy nagyhatalom propaganda osztályát vezetnek. Az esettel kapcsolatban, a Drumul Nou nagy kikkert irt: „Még mindig esznek!” címmel.

PÁRISBÓL JELENTIK: Jorga, ma, tisztán megszokásból, betöltötte az Echo de Paris c. napilapot.

LONDONBÓL JELENTIK: Az angol felsőházban Snowden ma kérdést intézett a kormányhoz, hogy milyen intézkedéseket tett arra az esetre, ha Jorga a Daily Mailt is be akarja tiltani. A Ház a választ egyhangúlag tudomásul vette.

BERLINBŐL JELENTIK: A német lapkiadók, taktusra remegnek: Jorga Párisban, egy menetjegyirodában, egy Berlinig szóló vasúti jegy áráról érdeklődött.

BUKARESTBŐL JELENTIK: Argetoianu pénzügyminiszter ma, az új áldozati tétel bevezetésével kapcsolatban, körtáviratot küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben utalgaztatást ad az állami tisztviselők fizetéseinek kiszámításához. Eszerint: vedd a bruttó fizetést nyolc-tizenhatodát, ehhez adj az áldozati tételből 57,03 százalékot s az egészet erzd fel bő házbérben. Addig egy másik lábasba tégy 91,844 százalék globális adót s ha már jól fő, dobj bele egy csipetnyi családi pótlékot. Most az egészet add össze s osszad el a kérdéses tisztviselő gondoktól megőszült hajszálaának számával, tüntesd el a nyugdíjilletéket, háromszor mondd: álé, sanzse, pasé, mars, — és ha ezután még a tisztviselő harcolik az államnak, azt lefizetheti egyetlen lápi részletekben.

BUDAPESTRŐL JELENTIK: A magyar főváros statisztikai arányszámai kezdenek ki-egyenlítődni, amennyiben kedden éppen anynyi öngyilkosság történt, mint ahányan jegyet váltottak az Operába.

GENFBŐL JELENTIK: A Népszövetség ma megint hallatott magáról, amennyiben a népszövetségi albizottság naptárreformáló szakosztálya, a naptármódosítást elejtette. Este tíz órakor fogósos bankett volt.

DICSŐSZENTMARTONBÓL JELENTIK: Ma itt egy kereskedő KÉSZPÉNZERT eladott egy pár kezelőgombot. Mint utóbb kiderült, a vendő teljesen normális és feddhetetlen előlélt volt.

SZÉKELYUDVARHELYRŐL JELENTIK: Az itteni kereskedőársulat elhatározta, hogy a hitelt teljesen beszűnteti. A lakosság most élénk érdeklődéssel várja, hogy az udvarhelyi kereskedők milyen pályára lépnek.

Hölgyeim és Uraim, ezzel déli híreink közlését befejeztük, rövid szünet után Madgearu tartja felolvasását ezzel a címmel: „Pisztoly-párbaj, háromszori fehérmű váltással.”

KAROLY KIRÁLY GYENGÉLKEDIK. Színájából jelentik: Karoly király, aki néhány nap óta mandulagyulladásal fekszik, ma már jobban érzi magát, láza nincs. Valószínű, hogy a parlament közeli megnyitását személyesen olvassa fel a trónbeszédet. A Párisból hazatérő Jorga először Színájába utazik és ott jelentést tesz a királynak franciaországi tárgyalásairól.

KÉT BUKARESTI FIATALEMBER ERKÖLCSTELEN MERÉNYLETET KÖVETET. EL EGY TIZENHÉGYEVES LEÁNYKA ELLEN. Bukarestből jelentik: A rendőrség őrizetbe vette Marin Alfonz és Demeter Marin

nescu fiatalembereket, akik tegnap este autón kicsalták a Soseára Margareta Stefanescu 14 éves kisleányt és ott erkölcstelen merényletet követtek el ellene. A fiatalembereket a soffőr jelentette fel. A kisleányt kórházba szállították.

— 35 évi fegyházat osztottak ki egy gyilkossági ügyben. Aradról jelentik: Ez év első napjában halva találták Mis-kuca József aradmegyei széppudvari gazdát. A rendőrség, minthogy gyilkosságot látott fennforogni — nyomozást indított, amelynek során megállapította, hogy a gazdát felesége felbujtására György nevű unokaöccse ölte meg Barna Demeter legénytársa segítségével. Az aradi törvényszék ma hozott ítéletet az ügyben. A gyilkos legényeket 15—15, a felbujtó asszonyt pedig 5 évi fegyházra ítélte.

— ELKESZÜLT AZ ELSŐ ROMÁN TENGERALATTJÁRÓ. Bukarestből jelentik: Tegnap bocsátották vízre az első román tenger-alattjárót, amelyet „Delfin” névre kereszteltek. A hajó a legmodernebb típusú.

— EGY HAMIS EZERLEJES UTJA. A brassói ügyészségre a piatraneamti Banca Nationala fiókjából egy tökéletesen hamisított ezerlejest küldtek be. — Az ezerlejes bankó olyan tökéletes színézésű és kivitelű, hogy azt csak a legtitesebb vizsgálat után lehet felismerni. A bank is gyanúlanul elfogadta a pénz t s csak később állapították meg, hogy a bankó nem a nemzeti pénznyomdából került forgalomba. Minden jel arra mutat, hogy a tökéletes hamis pénz Brassóból indult el útjára.

— FIATAL BRASSÓI KÉPZŐMŰVESZEK SIKERE BUKARESTBEN. Az Őszi Szalón mastani tárlatán, amelyet tegnap Mária királyné is megtekintett, a résztvevő erdélyiek sorában figyelemreméltó sikere van két brassói fiatal művésznek is. Hübner Károly egy festményével és öt tus- és ceruzarajzával, Jakab András bácsfalusi szobrász pedig egy mellszobrával vonta magára a román sajtókritika figyelmét, amely általában elismerőleg értékeli a tehetséges brassói fiatalok műveit. Egyébként mindketten rajztanárjelöltek, akik lelkes odaadással fejlesztik művészi kifejező-készségüket.

— LETARTÓZTATTAK A BERKOVITZ-BANKHÁZ PÁRISI FIÓKJÁNAK VEZETŐJÉT. Bukarestből jelentik: Ideérkezett távirat szerint Párisban letartóztatták a Berkovitz-bankház ottani fiókjának vezetőjét, Max Berkovitzot, a Berkovitz-fivérek öccsét. A legújabb Berkovitzról kiderült, hogy a párisi betétesek pénzét elmanipulálta.

— Ujra elkoboztak egy marosvásárhelyi lapot. Tudósítónk jelenti: A Marosvásárhelyen megjelenő „Maros” című lapot a helyi rendőrprefektúra elkoboztatta, mert a lap legutóbbi száma külföldi távirati jelentések nyomán hirt adott a királyi család egyik tagjának váratlan házasságáról. A marosvásárhelyi rendőrprefektúra fellépése természetesen okatlan erőszakoskodás, mert a közölt hirt, ha az valóban nem felel meg a valóságnak, eredményesebben lehet hivatalosan megcáfolni, mint elkobzásokkal elfojtani. Egyébként román lapok is helyet adtak ennek a külföldről származó hírnek anélkül, hogy a hatóságok az elkobzás erőszakos eszközével éltek volna velük szemben.

— Az Erdős Mór brassói cég csődkérelmével kapcsolatban közöljük, hogy a cég üzlete az utóbbi időben nem a Kapu-utcán, hanem Str. Titulescu 4 szám alatt állott fenn.

— Talán csak meggondolja a dolgot a marosvásárhelyi Földgázárasság. Tudósítónk jelenti: Marosvásárhelyre bevezették a gázt, a városnak azonban nincs nagy öröme benne. A földgáz urai ugyanis, miként azt Dicsőszentmártonban és Tordán is tették, olyan magasán állapították meg a fogyasztási árakat, hogy azok a mai körülmények között szinte megfizethetetlenek. Jellemző a tulhajtott árakra az, hogy a marosvásárhelyi interimar bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott a kérdéssel s úgy határozott, hogy még a városi üzemekbe sem vezetteti be a földgázt, mert az a mai földgázárak mellett nem fizeti ki magát. Természetes, hogy a magánosok még a városnál is jobban meggondolják a dolgot, mielőtt a gázfogyasztásra elszánnák magukat. Ilyen körülmények között a Gázárasságna is elsőrendű érdeke leszállítani a talmagásra kalkulált díjakat, hiszen a marosvásárhelyi bevonulásra 60—70 millió lejt költött, amit csak fokozott fogyasztással hozhat be.

— November 15-ig meghosszabbították a cégbejegyzések határidejét. A brassói kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a cégbejegyzéseket, egy minisztertanácsi határozatnak megfelelően, november 15-ig meghosszabbították. Azokat, akik cégüket eddig az időpontig sem jegyeztetik be, súlyosan megbüntetik.

★ „A két világ” cimen a brassói Modern Mozgó ma ismét világláger filmet mutat be a közönségnek. Dupont mesteri rendezése, a darab mélyreható tartalma, kiállítás és a szereplők nagyszerű játéka ismét csodálatba ejtik a közönséget.

Hat napi gyalogut a bírói emelvényig...

Arad, november 12.

Amióta a CFR vezérigazgatósága és az igazságszolgáltatás beszüntették az állampolgárok üdvét szolgáló kölcsönös együttműködését, jaj annak, akinek valami istenhátamögötti kis faluban gyűlik meg a baja a kacsaringós paragrafusokkal. Amig odakerül a bírói emelvény elé, mi mindenem kell keresztül mennie: Ha ugyan győzi keresztényi türelemmel, erővel és kitartással... Már Józsefet, aki az aradmegyei Săchis községben lakik, az egyik helybeli csendőr azzal jelentette fel az aradi törvényszék előtt, hogy 100 lejjel meg akarta vesztegetni. A bíróság mára tűzött ki tárgyalást ebben a nagyszabású bűnpörben. Természetes, hogy Már Józsefet elő kellett vezetni, mert a CFR már régen nem ad jegyet az ilyen delikenseknek. Ami biztos, az biztos, — mondotta a csendőrség és szombaton őrizetbe vette Már Józsefet, aki azt hitte, hogy poton 100 lejjel célt lehet érni a helybeli csendőrségnél. Szombat óta folyton kísérték Arad felé. A csendőröknek könnyű volt, mert ők csak az egyik őrsőtől a másikig gyalogoltak De Már Józsefnek egy óéghen kellett megtennie a hosszú kálváriát. Szerencsésen meg is érkezett Aradra, de az aradi törvényszéken a hatnapos gyalogutára fáradalmat anynyira erőt vettek rajta, hogy hangtalanul őszesedett. Eszméletlenül szállították kórházba. A tárgyalást pedig — elnapolták. És az újabb terminusra ismét visszhazozták, ugyanezen az uton. Ha ugyan kibírja.

Hamangiu igazságügyminiszter urnak és az államasutak vezérigazgatóságának azzal a megjegyzéssel hozzuk tudomására ezt és az ezután megtörténendő hasonló eseteket, hogy Már József éppen akkor tette meg a hatnapos kálváriát utját, falujából az aradi törvényszék folyosójáig, amikor a Junkers-műveknél megépítették az első sztratoszféra repülőgépet. Amely még a legesszimiztikusabb számítások szerint is 5—6 óra alatt teszi meg az utat Európától Amerikáig. Hol van azonban a két világrészt egymástól elválasztó 4 ezer mérföld attól a mentaltástól, amely minálunk hat napos járóföldre választja el a szerencsétlen állampolgárt a bírói emelvény-től?!

A brassói magyar párt a munkanélküliekért

Brassó, november 12.

Az Országos Magyarpárt brassói tagozata intézőbizottsági ülést tartott, amelyen a város minden társadalmi osztályából számosan jelentek meg az intézőbizottsági tagok közül. A gyűlést Szele Béla dr. elnök és Péter Antal alelnök távollétében Szabó Béni alelnök vezette be.

Napirenden a munkanélküli segélyezésről szóló jelentés szerepelt. Az intézőbizottság tudomásul vette, hogy 1931. február 15-től november 3-ig a Magyarpárt brassói tagozata összesen 78.619 lejt készpénzt és 22.870 lejt értékű természetbeni segélyt osztott szét, összesen mintegy 450 magyar munkanélküli között. Segélyt összesen 700 ember kért. A segélyezettek nagyrészt családos, sőt többgyermekes emberek voltak. Kimondotta az intézőbizottság, hogy a munkanélküliek segélyezése a jövő évben is föltétlenül szükséges. A kérdés technikai részének elintézését Szabó Béni országgyűlési képviselőre bízta ezuttal is.

Elhatározta az intézőbizottság a magyarpárti iroda felállítását is. A kivített az elnökség kötelességévé tette. Azután foglalkozott a gyűlés a Balás Ernő némből kibocsátott röpirat azon részével, amely a brassói Magyarpárttal és annak elnökségével foglalkozik. Ezzel kapcsolatban többek hozzászólása után az intézőbizottság elfogadta azt az előterjesztést, amelynek értelmében a pártvezetőség tárgyalagasan, minden személyeskedés kizárásával hirlapilag kívánja tájékoztatni Brassó és Brassó megye magyarságát a röpiratban fölvetett kérdéssről.

★ MA: CONRAD VEIDT vendégszereplése Brassóban. A híres vendég együttesével Brassóba megérkezett. A mai egyedüli előadását az Astra-termében tartja meg. Kezdeté este 9 órakor. Megmaradt jegyek a Zeitschriftenzentralnál és az esti pénztárnál kaphatók. (e)

— A pórujárt feljelentő. Csíkszeredáról jelentik: Ziegens Viktor, volt gyermekszentmikulós adóhivatali tisztviselő, Ilyés István nevű főnöke ellen risszindulatu hajszát indított. Feljelentette Ilyést, hogy az adóhivatal pénztárából több ezer lejt sikkasztott. A vizsgálobíró a feljelentés alapján letartóztatta Ilyést, aki hat hónapig ült a csíkszeredai fogházban, amíg Ziegenst sikerült kézrekeríteni és kihallgatni. A vallatás alkalmával kiderült, hogy a sikkasztásokat és okirathamisításokat nem Ilyés, hanem Ziegens követte el, akit azonnal letartóztattak. A csíkszeredai törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet s a tanúkihallgatások alapján Ziegenst 9436 lejt adó el-sikkasztásáért és többrendbeli okirathamisításért 2 évi fogházra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte, míg Ilyést felmentette a vád és következményei alól. Az ítéletet úgy Ziegens, mint védője megfélebezte. Az ügyész a büntetés súlyosbításáért felebezett. A soká húzódó ügyben is kiderült egy régi, becsületes magyar tisztviselő ártatlansága.

— KAPTUK A KÖVETKEZŐ LEVELÉT: Tisztelt Szerkesztőség! B. lapjuk nov. 5-i száma közli ugyan helyreigazító nyilatkozatomat s tanulmányomnak egyes részeit is, azonban helytelenül állapítja meg, hogy „Bangha Béla álláspontja kifejezetten egyforma immoralitásnak látja a szerelmi életet a magtalan házasságban és a szerelmi életet a törvényen kívüli, pl. leánykori együttélésben.” Aki figyelemmel olvassa el szóbanforgó tanulmányomat, észreveszi, hogy én ott kifejezetten a neomalthuziánus visszáslés erkölcselenségéről, nem pedig a magtalan házasságról általában tárgyalok s nem a magtalan házasságot általában, hanem csak a malthuziánus visszáslést állítom egy sorba az illegitim viszonyokkal. Téved tehát a cikkirő, mikor azt állítja, hogy az én „erkölcsi állásfoglalásomra való utalásnál lényegbelileg és értelmileg nem tévedett.” A törvénytelen viszonyok mentegetésére nem lehet reám hivatkozni. Tisztelettel kérem e helyreigazítás szíves közzétételét. Dr. Bangha Béla. s. j.

— A Munkanélküliekért. Csíkszeredáról jelentik: Tauber Mária operaénekesnő, a csíkszeredai vígadó nagytérmeben hangversenyt rendezett, amelynek teljes jövedelmét a munkanélküliek javára fordította. A gazdag műsorú estély — amelyen a művésznő áriákkal és dalokkal gyönyörködtette a hallgatóságot — úgy erkölcsileg, mint anyagilag beváltotta a hozzáfűzött reményeket. Az énekszámokat a művésznő édesanyja, Tauber Józsefné látta el stílusos és finom művészettel.

★ MEGJELENT A GYILKOS ELSŐ SZÁMA. Győri Illés István riportlapjának, a Gyilkosnak, első száma e hó 10-én hagyta el a sajtót, igen változatos tartalommal. A első szám tartalmát a legkittünőbb magyar újságírók írásai élénkítik és szenzációs cikkei közül a következők fognak országos feltűnést keltetni: Anyák világszövetsége a háború ellen. Szükség van-e a bankszindikátusra? Miért halt meg Selmann Pál? A biztosítók dzsunglejéből. Miért lelt öngyilkos Mittelmann vásárhelyi bankigazgató veje? Revizió a brassói Concordia-robbanás ügyében! Mit keresett Brassóban a két Groedl báró? Salamonék a brassói tábla előtt. Mi van a Mikes Béli Pópa szeszgyárakkal és még számos szenzációs cikk és rovat, Színház, Sport, Humor, grafológia, stb. A Gyilkos egy száma 10 lejt, előfizetési ára egy évre 500 lejt.

★ ERDÉLYI TÖRTÉNETE. Irta dr. Jancsó Benedek. A szerző utasításai szerint kiadásra rendezte Gyallay Domokos. Az erdélyi magyar szellemi élet a maga elárvultságában nagyon nélkülözte Erdély tüzetesebb történetét. Dr. Jancsó Benedek történetirő munkássága nem szorul méltatásra. Nemcsak tudós volt ő, hanem bölcs a szó legneembesebb értelmében. Ez a magyar bölcsesség hatja át minden munkáját. A könyv ára 80 lejt és a Brassói Lapok könyvosztályában kapható.

A „Korona-szálló” új épületrészben

ÜZLETHELYISÉG,

mely két helyiségből áll, kiadó. Alkalmas irodának, vagy orvosi rendelőnek a szálló igazgatósága.

ASTRA (Apolló) MOZGÓ
BRASSÓ

NOV. 13 PREMIER NOV. 13
Utolsó film

Richard Tauberrel
SIEGFRIED ARNO, MARGO LYON
a legnagyobb attrakció.

Nov. 12-én, csütörtökön 5 7 és 7—9 ig

„Az utolsó század”
(13 HÓS)
Conrad Veidt

NOVEMBER 4

Telefon 145 **Redoute Mozgó** BRASSÓ

Ma csütörtökön PREMIER!

Helyzetkomikumok, mulatságos szituációk között berukkol

SIEGFRIED ARNO

„Sztrájkol a gólya”

című szenzációs filmslágerében, mely sikamlós fordulatokkal felépített fel-dolgozásával heteken át mulattatta Bukarest előkelő közönségét.

Felvonulnak még: HANS JUNKERMANN, URSULA GRABLEY, FRITZ SCHULZ stb.

5. OLDAL

— Három hónap óta nem kaptak fizetést az aninai bányaművek alkalmazottai. Anináról jelentik: Az UDR tulajdonát képező aninai szénbánya-művek tisztviselői, alkalmazottai és munkásai körében a legnagyobb foku elkeseredettség uralkodik amiatt, hogy a szüntelenül megismételt ígéretések dacára a bányavállalat még mindig nem tett eleget hónapok óta esedékes fizetési kötelezettségeinek. Így például a tisztviselők három teljes hónap óta nem kaptak fizetést, a bányavállalat nyugdíjasai két hónap óta nem kapták nyugdíjaikat, a munkásoknak pedig októbertől kezdődőleg, tehát hat hét óta nem fizettek még egy fillérnyi bért. Aninán már beállott a tél és a munkások épügy, mint a tisztviselők a legkétségbeesettebb nélkülözések között vívják az élettél küzdelmüket.

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint továbbra is változó, hol derült, hol fűtő záporoktól jellemzett időjárás következik, általában enyhe hőmérséklettel.

— Szervezett üzleti tolvajok működnek a Bánság városaiban. Lugosról jelenti tudósítónk: Veszedelemes besurranó üzleti tolvajt fogott el tegnap a rendőrség, egy Andris János nevű falusi legény személyében, aki a hétvárosos napok élénkebb üzleti forgalmának kihasználásával különös előszeretettel a ruhakereskedésekben követett el ismételt vakmerő lopásokat. A lopásokért már többszörösen büntetett legény tegnap a Rajkovits-féle ruhakereskedésben akart kello pillanatban ruhát lopni, miután a Friedländer-féle ruhásüzletben már sikerrel manipulált. Az egyik bevásárló azonban tetten érte a vakmerő tolvajt, akit azonnal átadtak a rendőrségnek. — Resiczabányán egyidejűleg hasonló üzleti tolvajlásra érték rajta egy Mezin Constantin nevű parasztleányt, aki a Schröder-féle textiláru üzletből akart egy vég vásznat elemelni, de szintén rendőrkékre került. A veszedelemes bolto tolvajok mindegyike a szörénymegyei Nagyzorlencz községből való s alapos a gyanu, hogy mindketten egy jól szervezett üzleti tolvajbanda tagjai, akik Nagyzorlencz községből intézik a bánsági városok ellen expedíciókat és kizárólag kész ruha, valamint textiláruk iránt viseltetnek előszeretettel.

— NEWYORK LEGHIRESEBB KÖZLEKEDÉSI RENDŐRE. Harminczhat éve áll Daly Richard, egy 193 centiméter magas, ir születésű rendőr, Newyork egyik legismertebb személyisége, az alsó Broadway és a Maiden Lane keresztezési pontján, a Wallstreet közelében, hogy a közlekedést irányítsa. Amikor ezt az állomását elfoglalta, még nem volt se felhőkarcoló, se autó. A munka tehát könnyebb kellett volna, hogy legyen. Ő azonban az ellenkezőjét állítja. Amíg nem voltak autók, mondja, a kocsisornak hét percig kellett állni, amíg a közlekedés felszabadult. Hivatalos megállapítások szerint Daly mellett a nap legforgalmasabb három órájában hatvanezer gyalogos, tízezer autó és hatszáz közúti kocs halad el.

— Szombaton hirdetik ki az ítéletet a Vay-ügyben. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszéken négyheti tárgyalás után véget ért Vay Kázmérnak és társainak megvesztegetési bűnpöre. Tegnap a vádlottak ügyvédjei fejezték be védőbeszédeiket, majd az ügyész replikájára megtérve észrevételeiket. Ciller mintápitész és Klauschek miniszteri osztálytanácsos az utolsó szó jogán élve felmentést kértek. Vay Kázmér és Halassy nem éltek az utolsó szó jogával. A törvényszék ítéletét szombaton hirdetik ki.

— Meghalt a porosz tartománygyűlés elnöke. Berlinből jelentik: Bartel Frigyes, a porosz tartománygyűlés elnöke, szerdán este hét órakor hatvanéves korában meghalt.

— PARISI DIVAT az egyetlen magyar nyelvű folyóirat, amely felöleli a női divaton kívül a háztartás minden ágát. Gyermekdivat, 12 oldal női kézimunka és irodalmi rész, 40 oldal, vidékre, portóval 45 lej. (leggyyszerűbb a pénzt postabélyegeken beküldeni). Ugyanilyen áron elfogadjuk előfizetéseket, 3, 6, 12 számra. — A Brassói Lapok Könyvosztálya.

— Hindenburg — magyar ezredtulajdonos lett. Budapestről jelentik: Horthy Miklós kormányzó a Szent Istvánról elnevezett 3. honvédszázadvezred tulajdonosi méltóságát felajánlotta Hindenburgnak, a német birodalom elnökének. Hindenburg tábornagy kinevezési okiratát a 3. honvédszázadvezred kiállítására adja át.

— Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes „Ferenc József” keserűviz használatát által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Menekülés a halálba. Csikszeredáról jelentik: Albert Sándor gyermyőnfalusi gazdálkodó, miután a megváltozott gazdasági viszonyok folytán még a mindennapi kenyeret sem tudta családjának biztosítani, elkeseredésében már többször kijelentette, hogy öngyilkos lesz. Családja kettős gonddal vigyázott az önmagával meghasonlott gazdálkodóra, aki minden éberség ellenére kiszökött lakásából s szénapadlásán felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt.

— AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK LEGNAGYOBB JOVEDELMU EMBEREI. Az Egyesült Államokban 391 ember van, aki életét egy millió dolláron felülre biztosították és akinek megvan a pénzük rá, hogy a biztosítási díjakat kifizessék. Legmagasabb összegre, hét millió dollárra van biztosítva Du Pont S. Pierre. Utána következnek Martin C. John (6,540,000 dollár), Fox William (6 és fél millió), Willon H. L. (hat millió), Thield Marshall áruházfőnök (6 és fél millió dollár). Azok közt, akik 5 millió dollárra vannak biztosítva, van a magyar születésű Zukor Adolf filmállalkozó is.

— Kisiklott az olmutzi gyorsvonat. Prágából jelentik: Olmutz és Prera között szerencsétlenség érte az esti gyorsvonatot. A teljes menetsebességgel robogó szerelvény a két állomás között kisiklott. Néhány vasuti kocsí súlyosan megrongálódott, 8 utas és 3 vasutas megsebesült.

VÉCSEY ZOCTÁN:

A SIRO VÁROS

A szlovák falvak lakossága úgy beszél önről, mint egy szentről és mi tudjuk, hogy ön mintaképe a jó közigazgatási tisztviselőnek. Nem akarjuk ezt az értékes munkaerőt elveszíteni, amikor új államunkat kiépítjük. De a vármegye lakosságának érdeke is, hogy alispán ur helyén maradjon azzal a tisztikarral, amely az ön szellemében működött. Kérem arra, hogy maradjon a helyén, dolgozzunk együtt.

Az alispán hangja egy pillanatra sem rezdült meg, amikor válaszolnia kellett.

— A személyemmel szemben tanúsított jóindulatát megköszönöm, de álláspontomat már előre precizizáltam. Önmagammal jutnék ellenkezésbe és jogérzetem szenvedne súlyos csorbát, ha ezt a ránk kényesített helyzetet csak pillanatra is elismerném és továbbműködésemmel azt a látszatot kelteném, hogy a bekövetkezett állapotot jogszerűnek tartom. Én megyek, de az urakat megkérdezhetem zsupán ur közvetlenül a szándékaik felől.

Egyhangú felkiáltás volt a válasz:

— Mindnyájan megyünk!

A zsupán nem adta még fel a harcot. A levéltárhoz fordult.

— Zuberka ur...

— Pardon, zsupán ur. A magyar belügyminisztérium megengedte, hogy jogosan használhatom a Zober nevet.

A kis ember rekedtes susogása és örök cinizmusa most is mosolyt csalt az arcokra.

— Önt nagyon nehezen nélkülözném, hiszen a levéltár kezelésére nagyon nehéz volna megfelelő munkaerőt találni. Ön cseh nemzetiségű, cseh szülőknek a gyermeke.

— Zsupán ur, ez igaz, az én édesapám cseh nyelven beszélt az anyjával, de magyar pap imádkozott a sirja felett. Én meg magyar vagyok, zsupán ur, magyar történelmet tanultam és a magyar történelem művelője vagyok. Én ezeket az ősi okmányokat a jövőben is csak magyar szemmel tudnám nézni és nem sok hasznomat vennék az urak. Ne vegye rossz néven, ha én is távozom a társaimmal.

És a kis csoport hallgatva megindult a széles lépcsőn lefelé. Aba Sámuel mellé szobrá alatt megállott az alispán és faj-

Tudja Ön miért...

JELKEPE A TISZTASÁGNAK

millió nő óhajtja ugyan azt a szappant?

Millió nő óhajtja a Cadum szappant. Ez tény. De mi ennek a jelentős óhajnak az oka? Az, hogy a Cadum szappan kielégíti a legkényesebb igényeket is. És pedig évtizedek óta. Nem bizonyítéka ez az ő elsőrendű minőségének?

Tegyen asszonyom tehát próbát, hogyha millió személy meg van a Cadummal elégedve, megvagyunk arról győződve, hogy Ön is az lesz.

Cadum gyengéden felfrissíti az arcszínt. Ez egy olyan tiszta és finom szappan, hogy az anyák teljes bizalommal használják gyermekeik részére. Illata lágy és kellemes.

Kemény és tartósságánál fogva a Cadum rendkívül gazdaságos. Egy gondos szárítás minden csepp nedvességtől mentesítette. A gyártása annyira modern és higiénikus, hogy senki mástól érintve nem lesz az Ön kezén kívül

Egy szilárd szappan, melynek utolsó részecskéje is kihasználható.

Cadum szappan

48

dalmas pillantást vetett vissza a széles hallra, amelyben egy évvel ezelőtt díszruhás és zsakettes magyar urak tolongtak, hogy beiktassák méltóságába a nemzeti és vitézli vármegye utolsó magyar főispánját.

II. Csendben ültek a tágas ebédlőben. A kályhában vígan duruzsolt a tűz. Percek teltek el és senki sem szólott. A mama kötötgetett, Pista két tenyerébe hajtotta a fejét és Sárika a lobogó tűzbe bámult. A fahasákokon pirosszenű, apró koboldok ugrándoztak.

Végre megszólalt a mama. Letette a kőtest az asztalra és komolyan nézett a pápaszeme mögül a gyerekekre.

— Kedves fiam, én eddig nem szóltam a dolgába, de ne vegye rossz néven, ha elmondom, ami a szívemen fekszik. Pista felriadt és esodálkozva nézett a mamára. Vajon mit akarhat az öregasszony.

— Nem jól van ez így, ha a fiatalember úgy elveszti a kedvét, az erejét, mint maga. Hiszen érthető ez a nagy csüggedés, de a jövőre kell gondolnia annak, aki fészket akar építeni. Már egy hete is elmúlt, hogy felkiálták magának az állást a szerkesztőségben. Kedve is volt hozzá, örült neki nagyon és most meg sem mozdul, még csak fel sem megy a hivatalba, hogy megbeszélje a dolgot és megállapodjék velük.

Pista érezte, hogy a mamának igaza van, de nem szólt közbe egy szót sem.

— Hiszen az, ami a maga lelkét nyomja, mindnyájunknak a baja, de a sorsunk az ég kezében van és mi nem segítünk a dolgon, ha gyáván megadjuk munkánkat a sors csapásának. Élni csak kell és élni csak úgy lehet, ha dolgozunk.

Sárika ujjai a fiu kezére tapadtak. Kérés és biztatás remegett ezekben az ujjakban.

— Igaza van, mamuka. Nagyon eleresztettem magam. Holnaptól majd más-kép lesz.

És másnap délután öt óra tájban bekopogtatott a szerkesztőség ajtaján.

Szívesen fogadták és pár pillanat alatt elintézték a formaságokat. A szerződést aláírta és rögtön beállott a szerkesztőségi munkába.

Két kis szoba volt az egész szerkesztőség egy Kossuth-utcai sarokház első emeletén. Egy-egy ablakos, udvarra néző szobák, szerény kislángi lakás a közelmúlt időben, amely a nagy kíváncsioktól ürtült meg és a szerkesztőség a kiadói hivatal tágas helyiségéből akkor költözött ide fel három íróasztalával.

Pistának az első szobába állították be a negyedik asztalt. Nem ültek valami kényelmesen. Ha jól kinyújtotta a lábát, elérte a szomszéd asztalnál dolgozó kolléga székét.

Hat tagja volt a szerkesztőségnek, egyszerre nem is dolgozhattak volna valamennyien.

Pista egyelőre belső beosztást kapott. Vezércikkeket írt, a telefonjelentéseket vette fel és fésülte meg. Ebben állott a napi munkája. Délután öt óra tájban kezdődött az élet a szerkesztőségben. Ekkor kezdték a hosszabb lélekzetű cikkek megírását. Vacsoraidőre a városban anyagot gyűjtő munkatársak tértek vissza és a megürit asztalokon megírták a napi anyagot. Kilenc órák jelentkezett Budapest az első telefonbeszélgetésre: Éjjel előtt volt lapzártas és egy óra tájban már ontotta a gép a friss példányszámokat.

Idáig még nem volt szerkesztőségben, sejtelve sem volt róla, hogy milyen is az újságírói munka. Most egyszeriben kedvet kapott hozzá és az idegeit megnyugtatta. Annyi esemény torlódott össze, hogy alig győzték feldolgozni. Vajudott a világ és az egyensúlyból kilendült élet szörnyű katasztrófákban robbant ki. Berlinben gépfegyvertűzet zúdították a tömegre, Pesten megostromolták a Népszava szerkesztőségét. Münchenben a kommunisták lefoglalták a gyárakat, lázas remegés szaladt végig Európán testén, recseg-ropog minden és ők pedig az íróasztal mellett mint a modern élet krónikásai napirra vetik az események rohanó áradását.

Még csak a mának dolgoztak, nem is rémlett fel nekik hivatásuk jövőbeli nagyságát, hogy irányt kell mutatniuk és vezetniük kell egy magára hagyott népet, amelyet új történelmi szerepre rendelt a végzet.

Még akkor nem sejtették, hogy is sejtették volna, hogy a kisebbségi sajtó alapjait kell megermenteniük. A változás, az örökös átalakulás jegyében éltek és nem hittek az állandóságban, a maradványokban.

Az első napokban nem volt gondjuk a hirtelen beszerzésével. A katonai parancsnok készségesen teljesítette a lap kérését és megengedte, hogy a magyar fővárossal telefonkapcsolatot tartsanak fenn. Háromszor is beszéltek Pesttel. Pista minden beszélgetés után rosszkedvűen tette le a kagylót a kezéből.

— Nos, mi niaság? — hangzott a fő-szerkesztő kérdése a másik szobából.

— Semmi jó, főszerkesztő ur. Rothadás, bomlás mindenütt. Kétségbeesítő. A gólvavár előtt vasmunkások verték szét a diákok gyűlését. Két diákot súlyos sérüléssel a Rókusba szállították.

Majd másnap: — A szociálisták ágyuval vonultak a hadügyminisztérium ellen. A hadsereg teljesen a kezükbe kerítették. Pozány József diktál a hadügyminisztériumban.

Nov. 13

ASTRA-mozgó

Nov. 13

„A NAGY ATRAKCIÓ”
RICHARD TAUBER-rel

6. OLDAL

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

NOVEMBER 14.

HOCK JÁNOS A BÉCSI HÓNAPOS SZOBÁBAN ALLEGÓRIÁKAT IR

Bécs, november 12.

A csengő élesen berreg. Még egyszer csengetek.

Megnyílik az ajtó: Hock János nyitja ki az ajtót.

Vasárnap este van. Nyolc óra felé jár az idő. Ide, a harmadik emeletre is felzug a Rotenturm-Strasse ütemes autóforgalma.

Nincs itthon senki. Vasárnap van. A háziak is elmentek. A cselédség is elment. Vasárnap van, — mondja Hock János, a magyar forradalom nemzeti tanácsának elnöke.

Egyedül ülünk ketten a butorozott szobában. Egy ágy, egy szekrény, egy mosdó és egy íróasztal. Az íróasztalon ég a villany.

Munkájában megzavartam Hock Jánost. Könyvének tartalomjegyzékét készíti éppen. Ezért a könyvért jött vissza Páris melletti azilumából most öt hete.

Hock János pompásan néz ki. Fiatalos és dőlő alak még mindig. A karosszékekben úgy helyezkedik el, mint egy szerény és soha nagyra nem törő kőbányai plebánus. Nincs benne semmi póz, semmi hatalmat mimelő gesztus. Ő, itt, nem az „aranyzáju pap” többé, nem elnöke a Kossuth pártnak, nem harcosa a független törekvéseket valló politikai célkitűzéseknek és egyáltalában nem vezére annak a magyar őszirózsás forradalomnak, amely 1918. október 28-án született és 1919. augusztus 1-én elvérzett.

— Mi jó hozta, édes öcsém? — kérdi Hock János és szemefényén látni, örvend a látogatásnak.

Nem szokták felkeresni, mert nem is enged magához lehetőleg senkit. „Szende Pali jön néha, meg Fényes Laci. Más senki. Én sem megyek sehová”, — mondja. Korán kél és korán fekszik, közben folyton dolgozik és nem akar azokkal az emberekkel érintkezni, akik a politika levegőjét és idegizgalmát hozzák felé.

— Azért jöttem, Főtisztelendő Ur, hogy megkérdjem Öntől, miért nem megy haza? Nemcsak a forradalom vezére, de a rövidleletű kommunnek majdnem valamennyi népbiztosa odahaza van már Budapesten. Mindenki megfogadta, hogy meg fogadom el az amnesztia-jukat. Nem követtem el semmit és így a kegyelmük sem kell. A bűnöm mindössze annyit, hogy a hajdani Bécsi Magyar Újságban néhány vezércikket írtam, amelyben a humanizmus nevében tiltakoztam az orgoványi kegyetlenkedések ellen. Apponyi sem csinált egyebet. Trianonból haszorgonyozott: legyen vége a kegyetlenségeknek, mert ebben az atmoszférában nem tud tárgyalni és nem tud eredményeket elérni. Apponyi ellen nem indítottak nemzetgyalázási pert, ellenem igen.

A hangjában nincs harag, sőt mosolyog az arca és kacag a fordultat összehasonlításán. Apponyi büntetlenül figyelmeztethette a magyar kormányt arra, hogy Orgovány alássa az ország tekintélyét. Hock Jánosnak egy orgoványi vezércikkért tizenharmadik esztendeje szenvedni kell.

— Lovászi Márton otthon van, Weltner Jakab, Erdélyi Mór, Buchinger Manó... mind otthon vannak. Az apagyilkosnak büntetése elévült, az én nemzetgyalázási bűncselekményem soha.

— És most sem haragos, most is mosolyog, sőt, amikor a kommunizmus népbiztosainak abszolúciót emlegeti, hangosan itt-ott fel is kacag.

— Most öt-hat hete kőbányai hívóm Magyarországot kormányzóhoz tízezer aláírással kérvényt nyújtottak be. A kérvény azt kéri: töröljék a peremet.

— Nos és?

Hock János ismét kacag:

— Nem törlik. Félnék tőlem. A forradalom valamennyi vezetői, akik emigráltak, mindannyian balra tolódtak, mind vagy a szocialdemokrata párt balszárnyán helyezkedtek el, vagy a kommunizmus ügyének harcosává lettek. Egyedül Jászi Oszkár és én maradtunk polgári hitvallásuk. És egyedül nekünk, kétünknek nem törlik a perünket. Pertörést elfogadnánk!

— És haza menne?

— És haza mennék. Hazamennék, mert szenvedni akarok a többiekkel, akik odahaza élnek, mert pap vagyok és sebeket akarok gyógyítani, mert úgy érzem, a Gondviselés hívásommal tette, hogy én az én magyar hazában résztvegyek abban az erkölcsi újhódásban, abban a reneszánszban, amely nélkül Magyarország talpra nem állhat. A politikusok nem akarják megérezní, hogy egy új korszak kezdődik most. Mindenki tudja és min-

denki érzi is, hogy az új korszak itt áll már a küszöbön és bebocsájtást kér, csak a mi politikusaink nem érzik. Ma nem ügyes politikusokra, hanem humanistákra van szükség. És nemcsak humanistákra, de szentekre is...

Gandhinak van igaza, aki össze akar fogni minden jó embert és Petőfinek lett igaza, aki azt mondta, hogy a világ két részre szakad előbb-utóbb: a jók és gonoszok osztályára. A történelem új küszöbe előtt az összes átmeneti pártok elmosódnak és csak kettő marad: a gonoszok pártja amely a régi rendszert fenn akarja tartani, ha kell, tüzzel és vassal is fenn akarja majd tartani és a másik párt, a jók pártja, amely az új rendszer áramlásai előtt megnyitja az utat. Figyelje meg, édes öcsém, a históriát: minden ötszáz esztendőben megváltozott a rendszer. A bírák biblikus korának 500 esztendeje után a királyok korának 500 esztendeje kövékezett. A zsidók fogságba hurcolása és visszatérése ugyancsak 500 esztendőt vett igénybe. Krisztus születésétől Róma ledöntéséig ugyancsak ötszáz esztendő kellett és a nagy Justinianustól a népvándorlás kezdetéig hasonlóképpen ötszáz száz esztendő folyt le. És így tovább. Az európai állami szervezkedésben a királyságok kialakulásának koráig, majd a keresztes hadjáratok idejéig, újabb ötszáz esztendő futottak le. A legutolsó ötszáz éves periódus a hitújításnál kezdődött és éppen most van lejárában.

Nem lehet megállítani Hock János szóáradatát. Az „aranyzáju pap” a megfáradt öreg ember karosszékéből kiemelkedik. A szószerű áll újra és már nem a kőbányai plebánia-templom szószerűéből szól, hanem az Astória erkélyéről és az alatta zugó forradalmi tömegeket csendesíti, világosítja és történelmi távlatokba viszi.

— Én nem politizálok tovább. Én már 13 esztendeje nem politizálok, de politikai passzívitásom ellenére is van politikai hitem és hiszem, hogy abba a trombitába, amelyből az ötszázadik esztendő végén most harsan ki a hang, 1918. októberében mi fújtuk a levegőt. Hugo mondotta valahol, hogy a francia forradalom nem volt egyéb, mint trombita, a melybe azonban a hangot, — így mondotta Hugo, — Jézus fújta Bethlehemből. Jön ez az új kor. És ebben az új korban még élni akarok és még gyógyítani akarok.

— Nincs bűnöm, — folytatja Hock János — és a forradalomnak sincs bűne, mert az októberi forradalom tulajdonképpen nem is volt forradalom, csak forradalomnak hívják azt a jámbor összeomlást, amely a háború után történt. Minden háború után összeomlások következnek és a tömegek felajzott indulatait minden háború után le kell vezetni. Én a most tőlem és tőlünk egészen a kommunizmusig elhajlott gróf Károlyi Mihályt nagyon hibáztatom, de nem tudom letagadni, hogy gróf Károlyi nélkül az összeomlás vértelen forradalmából olyan forradalom lett volna, a melynek tüzeiben Budapestet kő kövön nem marad. Gróf Károlyi Mihály vezette le az indulatokat: elszakadt Bécsből, szabadságjogokat adott, földet osztott. Mindig kell egy ilyen vezető egyéniség, egy bálvány, aki megnyissa a zsilipeket és vér helyett szabad folyást adjon az emberi vágyaknak. A burháború után is osztottak földet, az orosz-japán háború után is, a Buda körüli svábok sem egyebek, mint a Buda felszabadítása után megjutalmazott zsoldos hadseregnek földhözjutott kőso utódai. Le kell vezetni a megörült és megörült hazatérő katonának indulatait. És mi leveztetjük azokat.

Itt elakad Hock János és megbánja hirtelen, hogy ennyire belefolyt és beleszaladt az általa most már megvetett politikába. Vissza akar térni mai életébe, az íróasztalához, ahhoz a papi munkához, amelyet végez és amely ma életét százszázalékosan betölti.

— Most könyvet írok. A könyvemnek: „Meselek felnőttek számára” lesz a címe. Csupa virágmesék. Virágokról írok. Csakis virágokról.

— Tompa Mihály 1931-ben. Mosolyog.

— Igen, Nem is tagadom. Allegorikus mesék ezek. E mesékbe beleszóltam végig és mindenhol azokat az előadásokat, amelyeket Amerikában tartottam. Én Amerikában sem politizáltam. Amerikában is mint pap állottam a dobogóra és beszéltem, angol nyelven beszéltem ahhoz a közönséghez, amely meg akart hallgatni. A pacifizmusról beszéltem, a humanizmusról, a jóságról, az emberi lélek megújításának szükségességéről, és már 1923-ban arról beszéltem, amit most ordítva követelnek, arról, hogy középeurópai gazdasági és politikai egység nélkül nem tud az ember kimászni abból a lehetetlen ingoványból, amelybe a háború sodorta. Ki kell békülniök az utódállamoknak! Ujra össze kell fogni és egyesülni a kelet-európai államegységeknek

CSAK MOST ÉRKEZIK KELET-EURÓPA

KOSSUTH LAJOS PROGRAMJÁHOZ

Mindenkinek megbocsájtanak, de az aranyzáju pap nem kap pertörést. Az öt százados szakaszok teóridja — GOGA AZILUMOT ADOTT HOCK JÁNOSNAK

és mikor ezt hirdetem, változatlanul és továbbra is Kossuth programját hirdetem, a Kossuthét, aki már 1848-ban is a Kelet-európai Egyesült Államokat követelte.

— Ezt a könyvet most kinyomatom, — mondja Hock János, — utjára bocsájtom és ismét elmegyek — valahová. Talán Csehországra megyek most. A barátaimhoz megyek. Ott is vannak barátaim. Kilenc évvel ezelőtt Goga Oktáviánnal arról tárgyaltam, hogy letelepszem Erdélyben. Románia minisztertanácsa foglalkozott is a kérdéssel, hogy bebocsásanak-e Erdélybe és engedélyezte is az oda való letelepülésem. Közben mégsem mentem el Erdélybe, mert másodszor kihívtak Amerikába és odamentem.

— He-vennégy éves a Főtisztelendő Ur, — mondom, — miért nem fogadja el az amnesztiát?, miért nem megy haza Magyarországra? meg kell már pihenni?

Hock János ravaszul hunyorgatva tiltakozik:

— Csak hetvenhárom leszek és — nem vagyok fáradt. Nekem még bolyonganom kell, nekem még dolgoznom kell és mivel még ma is meg tudom keresni a kenyeremet és senki nem támogatására rá nem szorulok, miért ne dolgozzam tovább? Amíg bírom, csinálom! És

London, november 12.

Gandhi nyilatkozott a kerekasztal konferenciáról és leplezetlenül megmondta véleményét az angol imperializmusról is. Nyilatkozata még a higgadt angol sajtóban is nagy feszültséget váltott ki.

hár az angol lapok sokféleképpen kommentálják a hindu népevezér vakmerő bátorságát és minden féknélküli szókimondását.

— A kerekasztal konferencia teljes kudarcát most már letagadhatatlan — mondotta Gandhi. Ő különben is feleslegesnek és hiábavalónak tartotta a tanácskozásokat, mert meggyőződése, hogy Angliát nem az őszinte megoldás vágya, hanem csak taktikai és technikai kérdések ültetik a kerekasztal mellé.

Nincs ennek semmi értelme s ő már itt, Londonban bejelenti, hogy hazaérkezvén újra megkezdje a nemzeti független-

ségi harcot, illetve a nemzeti ellenállás még fokozottabb megszervezését.

Angliának végre választania kell India teljes függetlensége, vagy a katonai elnyomás között. A jelenlegi játék tovább már nem mehet.

— India elszántan küzd teljes függetlensége érdekében és újra megkezdje az angol ipari termékek elleni harcot. Ezután azonban nemcsak a szövetet és az angol sőt bojkottálja, hanem mindezt, ami Angliából származik, ami az angol uralom terméke. És ha India nem tud megelégedni a saját termékeivel, úgy a hiányt Amerikából és Németországból pótolja, de semmiesetre sem fogad el többé angol árut.

Gandhi kijelentéseinek kapcsán a kerekasztal konferencia teljes kudarcát az angol lapok egyrésze is erőteljesen hangsúlyozza.

Gandhi nyíltan megmondta:

India újra megkezdje az angol áruk bojkottját

A kerekasztal-konferencia teljes kudarc

Washington, november 12.

A washingtoni háborús emlékmű felavatásánál Hoover köztársasági elnök nagy beszédet tartott, amelyben többek között a következő kijelentéseket tette:

— A mai államférfiaknak olyan világgal van dolguk, amelyben a békét lehetetlen csupán határozatokkal, előírásokkal elérni. A béke a védelmükészség és az ellentétek türelmes elsimításának, valamint a jóakarat dinamikus fejlesztésének az eredménye. A két motívum közt meg kell találni azt a finom egyensúlyt, amelyből megszülethetik a béke, amely egyszerűen ideálművészet a nemzetközi igazságért. A béke a kifejtett legfelsőbbrendű erőfeszítésből fakad s ebből az is kitűnik, hogy a békeszerződések revíziója valóban szükségesség.

Az amerikai lapok rendkívül nagy horderejű eseménynek tartják azt, hogy Hoover elnök a békeszerződések revíziója mellett megnyilatkozott.

Több sajtóiroda közlése szerint az Egyesült Államok elnöke elfogadta Borah szenátor tételét, amely szerint igazi leszerelés lehetetlen a békeszerződések revíziója nélkül.

Hoover nagy békebeszédet tartott

„A békeszerződések revíziója valóban szükségesség”

Madrid, novemebr 12.

A madridi rendőrség tegnap letartóztatta Primo de Rivera Antalt, Spanyolország néhai diktátorának fiát. Vele együtt számos előkelőséget is őrizetbe vettek. A rendőrség megállapításai szerint Primo de Rivera Antal monarchista összeesküvést szőtt a köztársaság ellen.

ahogy érzem, még sokáig fogom csinálni és tudom, fogom én még, — amnesztia nélkül! — Magyarországon is csinálni.

Kilenc óra elmúlt. Másfél óráig beszélgettünk. Az öregur könyve kéziratából szép és nagy részleteket fel is olvas. A befejezést olvassa fel, a zárszót, amelyben a politikuskokkal szemben, az önző és rövidlátó államférfiakkal szemben a megújulás tisztaságát hirdető szenteket és humanistákat emeli előtérbe.

Bucsuzunk. Hock János is veszi a kabátját. Nagy és széles karimájú fekete kalapot tesz a fejére. Sétálni megy. Lefekvés előtt mindig sétál egyet és kilenc óra elmúlt, tehát le kell fektüdni.

Elkísér a szállodáig.

Az emberek utána néznek. A Kärtner-Strasse fényreklámjai, autóradata és emberhul-lámzája közepette, visszakísértően hat hosszú magas alakjával, fekete papi kabátjában és széleskarimájú nagy kalapjában.

Nem tudják, kicsoda. A két milliós Bécs nem ismeri e hírességeket. De utána vissza kell fordulni mégis, mert egyenes, hosszúság alakjából valami szuggesztív erő sugárzik ki, és abból a lendületből, ahogy öreg botját fel-emeli és a járda aszfaltján megkocogtatja, megdöbbentő erő.

A magyar forradalom nemzeti tanácsának elnöke elbucuzik tőlem. Még egyszer a lelkemre köti, hogy beszélgetésünk megírásából lehetőleg ahagyjam ki a politikát és megy: odahagyja a világáros forgalmának centrumát és nekiindul a sötét és elhagyatottabb Dunapart felé.

Ez a Duna, amelynek partjain így esténként Hock János sétál és megméri és ezredszor le-méri az októberi forradalom eredményeit és kilátásait, néhány száz kilométer múltán oda-érkezik ahhoz a Budapesthez, amelynek se-beit és szenvedéseit a hetvenhárom esztendő Hock János még gyógyítani akarja.

Halász Sándor

Ifjuság

TESTVÉREK CSAK A KÖNNYEK

Megyek az utcán, sok-sok ember között,
Egyedül.
Este van, késő van, fenn ragyognak
a csillagok
milliárdjai.
Vajjon a sokaság közöttök is
külön-külön
mind-mind
egyedül állnak?
Hiába szeretet-, erő-, összekötő-, huzó-
törvény:
ugy, mint lenn az emberek,
mindenik egy szegény, egyedül,
elhagyott én?
Csillagok, emberek sorsa közösen
szomorúan egyedül — egy?
Csillagok égnek szememben,
forrók, testvérek, egymást követők:
— Könnyek...

Brassó.

NAGY PIROSKA

UTBAN A TÁVOLBA- ÍRÓ GÉP FELE

A technika fejlődésében a jelek sze-
rint még hosszú ideig nem lesz megállás
s beláthatatlan az a perspektíva, amely
a gépkultúra jövőjét vetíti elénk. Egyik
német szaklap legújabb száma rendki-
vül érdekes cikket közöl a táviró jövő-
jéről.

— A távirás legújabb szerkezetű gé-
peivel felszerelve nemcsak régi jelentő-
ségét igyekszik megtartani — mondja a
cikk, — hanem a telefonnak azt a vitat-
hatatlan előnyét, amelyet a két érdekelt
fél közvetlen összeköttetése jelent, kisa-
játítja az új távolbairó-gépek alkalmat-
zásával. A távirás fejlődése az egyszerű
Morse-készüléktől kezdve, amely pontok-
kat és vonalakat adott le, a bonyolult és
szellemes Hughes, Baudot és Siemens-fé-
le készülékeken keresztül eljutott újabb
fejlődési fokozatához, a lényegesen egy-
szerűbb távolbairó-géphez.

A készülék külső alakjára nézve tö-
kéletesen hasonlít egy nagyobb írógép-
hez, teljesen egyenlő billentyűzettel. Az
új készüléknek tehát első pillantásra
látható az az előnye, hogy minden gép-
írásban jártas egyén kezelheti. Minden
távolbairó-gép egyidejűleg leadó- és
felvevőkészülék is. Ha tehát két félnek
teljesen egyforma gépe van, úgy kölcsö-
nösen adhatnak, illetve vehetnek fel
egymás között táviratokat. A leadó gép
működése közben papírlapra is leírja a
leadott távirat szövegét, és ezáltal való-
ságos másolatot készít az elküldött sür-
gönyről.

A zürichi bankok éppúgy, mint Ame-
rikában, már ismerik az új készüléket,
amely a tőzsdei árfolyamokat továbbítja
és írja a szolgálatban résztvevő
egyed bankok irodáiban. Külföldön sok-
kal messzebbmenő mértékben is forga-
lomba került már az új távolbairó-gép
és nagy vállalatok bérelt táviratvonalai-
kon állandó összeköttetésben állnak
távolfelekvő intézményeikkel.

Amily nagy haladást jelent az új ké-
szülék bevezetése nagyforgalmú intéz-
mények, például nagybankok üzleti éle-
tében, természetes, hogy a készülékek
bevezetése csupán igen nagy és terje-
delmes táviróforgalmú vállalatok részére
gazdaságos.

A távolbairó-gép egy gyakorlati gép-
író gép képességének megfelelően, másod-
percenként mintegy 7 betűt írhat le, ily-
módon 3 perces összeköttetési idő alatt
1260 betű, vagyis több, mint kétszáz szó
táviratozható.

A „haldokló” táviró tehát hatalmas
erővel támadt új életre és bámulatosan
alkalmazkodott a modern üzleti élethez
és forgalomhoz.

A PÁVA ÉS A SAS

A páva a rétre tépett. Mivel mindun-
talan csillogó ruháját nézegette, valaho-
gyan a szemére került. Azon meg is ál-
lapodott...

Egyszerre csak lecsapott a sas. Amikor
megpillantotta a lim-lom szemetet, távo-
labb telepedett le. Csodálkozik ezen a
páva és gőgösen megkérdi:

— Irigyled, gyűlölöd csillogó ruhámat?
A sas tetőtől-talpig végigmérte a csil-
logó pávát:

— Azt a szemetet gyűlölöm, amelyen
állsz.

A STRUCC

A madarak összegyűltek a meleg Af-
rikában a csodálkozva figyelték a sas
pompás repülését. Nem is törődtek a
struccal. Amikor végre a sas csak kis

pontnak látszott, azt kérdezi a csodálko-
zó madarak egyike a struccról:

— Nos, mit szólsz a sas tudományához?
Csend volt. A strucc nem szólhatott,
mert a homokba dugta fejét...

A SZAJKÓ ÉS A VERÉB

A dicsőségre vágyó veréb elhitte, hogy
ő voltaképpen sas. El is mondta az ökor-
szemnek és a pici madár rá is hagyta:

— Sas vagy!
A veréb elbizakodottságában a sas he-
lyére ült. Csakhamar észrevette ugyan-
azon a fán a szajkót.

Erre elhagyta helyét és fölfelé emelke-
dett.

— Ugy-e, sas vagyok? — kérdezte a
szajkótól.

— Csak szeretnél az lenni, — mondta
csipősen a szajkó.

(Avar)

A burgonya

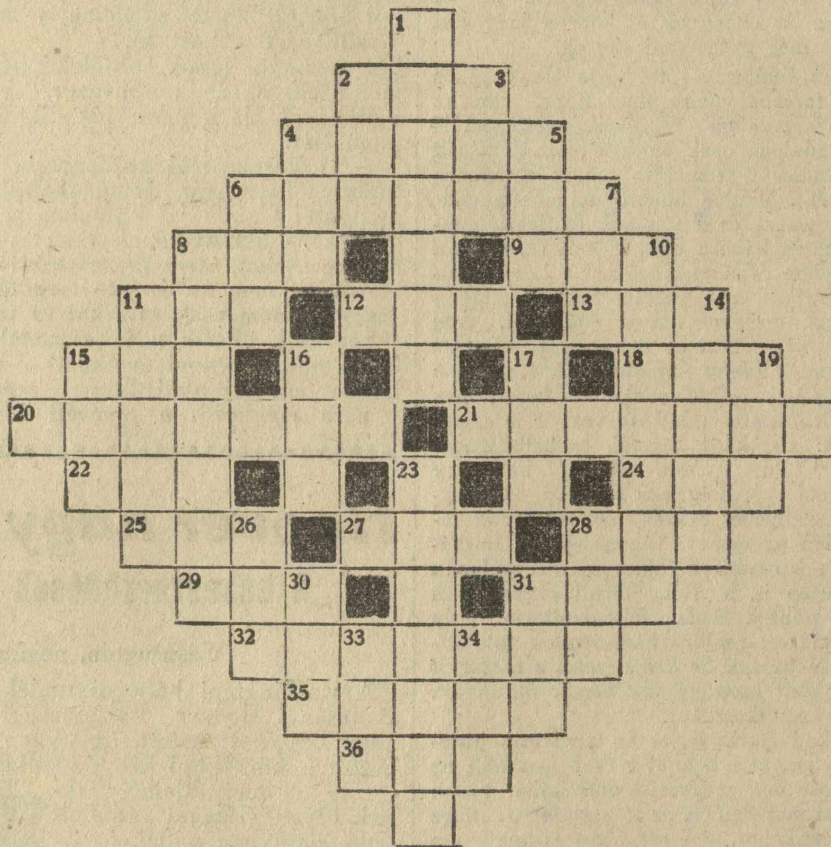
A virágos kertbe, hogy-hogynem, be-
került egyszer egy idegen növény. A vi-
rágok persze régi jó ismerősei voltak
egymásnak, hiszen minden új esztendő-
ben összetalálkoztak a kertben, csak az
igénytelen, sok levelű, új növényt, ami-
nek még illata sem volt, nem ismerte
senki közülök. Kíváncsian lesték, várták,
mi fog kifejlődni az igénytelen jöve-
vényből és sűrűn tanakodtak erről egy-
más között. A lilium azt mondta: „Vár-
junk csak, talán a gyümölcse lesz szebb,
mint a virágja.” De kénytelen volt elvi-
rágozni, mielőtt még az idegen növény
eleget tett volna a kíváncsiságának. S
ugyanaz történt sorba, egymásután a
többi jószagu, pompázó díszvirággal is.
Elmult a nyár, beköszöntött az ősz és a
virágokat hozott magával a kertbe. De
ők is csak azt láthatták meg, hogy igény-
telen, gyümölcs termett rajta, aminek —
látszólag — senki sem vette a hasznát.

Az őszi rózsá végre már nem tudta le-
küzdni kíváncsiságát és egy napon szó-
baállott a lenézett ismeretlen növény-
vel. „Mondd idegen, minek is vagy a vilá-
gon, ha senki sem veszi hasznodat? Lá-
tod, mi kerti virágok, a gazdánk szobáit
díszítjük és illatosítjuk be, de mi hasz-
not hajtasz te, akinek se szép színe, se
formája, se illata nincsen? Erre az
idegen növény azt felelte: „Igaz, hogy
ti, kerti virágok, szépek és illatosak
vagytok, de nélkülötök meg tudnak len-
ni az emberek, engem azonban nem né-
külözhetnek. Amikor ti a téli álmotokat
alusszátok, az én gumómat kiássák a
földből s ez olcsó és izléses táplálékul
szolgál szegény és gazdagnak egyaránt.
Egyhangu és örömtelen az életem, de
megbékít sorsommal az a tudat, hogy
sok ember éhezne, ha nekem is csak
szép virágom és jó illatom lenne, mint
nektek — és semmi más.”

Fejtörő

Keresztrejtvény

Beküldte: Szép Annus és Balázs Béla.

Vízszintes sorok: 2. Latinul só. 4. Konyha-
kerti vetemény. 6. Az indiánok világteremtő
Istene. 8. Betegség. 9. Perzsa uralkodó. 11. Ko-
pasz. 12. Portugál gyarmat Elő-Indiában. 13.
Vissza ház. 15. Fanyar gyümölcs. 18. Költő,
más nyelven. 20. Borfajta. 21. Gunyirat. 22.
Seb. 24. T-vel lánynév. 25. Veszprémmegyei
falu. 27. Korszak. 28. A 14, 2 és 16 függőleges
sorok kezdőbetűi. 29. Ital. 31. Tengeri emlős.
32. Petőfi verscím. 33. A két gránátos c. költe-
mény szerzőjének vezeték neve. 36. Szekérben
van.

Függőleges sorok: 1. Igen fontos közszük-
séleti cikk. 2. Spanyolul szent. 3. Orosz súly-
mérték. 4. Testrész. 6. Nép. 7. Vissza rag. 8.
Van ilyen király is. 5. Vissza könyvekben sok
van. 10. Csapatgyűlés. 11. Hirneves magyar
hely. 14. Francia folyó. 15. Vegyi uton állit-
ják elő. 16. A hajnal istennője. 17. Vallás rö-
vidítés. 19. Harag latinul. 23. Igen kemény

fém, a platínával együtt bányásszák. 26. Tér-
fogatot jelzi. 28. Férfi név. 30. R-el nevezetes
német vidék. 31. Nemzet kiejtés szerint. 33.
Hívás. 34. A hét vezér egyike.

BETUREJTVE

Beküldte: Heller László.

na	na
kedd	-n
május	ai t e e
	e

Beküldte: Szénbalázs Annus.

Kedd	3 os	o o
		o o
		o o

Sz	e e	pázsit
	e	

bóra h Tisztit

Beküldte: Brach Ilonka, Nagyvárad.

sz	sz	sz	u	u	dó
sz			u	u	eszi
sz	sz	sz	u	u	

EGYENLETREJTVE

Beküldte: Nemes Nagy Zoltán, Brassó.

a = számnév,
b = névelő,
c = tulajdon főnév,
a ± b ± c = Jókainak egyik regényével.

Megfejtések

Október 31-i mellékletünk fejtörője
nek helyes megfejtése:

Betűrejtvény: Rák, korona.

Egyenletrejtvény: Bukarest, részvény-
társaság.

Földrajz keresztrejtvény: Vízszin-
ten: Argentina, mil, rii, tó, rr, Elbe, Raj-
na, Arad, Páris, Mekka, Ural. — Függő-
leegsen: Amszterdam, Olt, Ir, Volga, Ni-
caragua, Iran, Niagara, Arno, Lombardia,
Sári, Kama, Aar.

Nagyreszt helyes megfejtést küldtek
be: Gersch Eleonora, Mihók Fülöp, Fa-
zakas Bandó és Tildi, Billitz Gyula és
Géza, Mayr Tihamér, Rosenberg Ti-
bor, Heller László, Bortnyák Irén, Marzsó
Andor, Szénbalázs Annuska, Ambrus
Vilma és Vili, Rosenfeld Bella, Elephant
Béla, Veress Olga, Kussi Gigi, Göllner
Mária, Petke Ede, Istók Bandi, Fodor
Rozália, Székely Péter Sándor, Schenk
Dezso és Katona Béla, Dankó László
Ferenc István, Molnár Gyula, Balázs
Béla és Szép Annus, Balogh Kálmán
Lampel Mancsi, Stamlet Lilly, Brack Ilon-
ka, Orbán Piroška, Fogarasi Tibor, Szal-
kai Kálmán, Székely Babu, Nagy Piro-
ška és Magdus, Fekete Ferenc.

A jutalomkönyvet sorshuzás után
Gersch Eleonora, Billitz Gyula és Géza,
Fogarasi Tibor nyerték.

A nyertesek közüljek pontos címtiket,
és írják meg, hogy körülbelül milyen
könyvet szeretnének, továbbá mellékel-
jenek egy 10 lejes bélyeget portóra.

Az „Ifjuság” szerkesztője üzeni:

B. B. Udvorhely. Ez az írásod nem meg-
felelő. Küldj be mást. G. E., Nyáradió. Lá-
tod, Nóra, megvan az eredmény máris: érde-
mes, bár nehezen is, kinlódva is, magyarul,
anyanyelveden olvasgatni. Örülök, hogy olyan
szorgalmasan fejtegetted eddig is. Kérd meg
édesanyukadat, hogy továbbra is tanítsd té-
ged, hogy magyar tudásod ne szenvedje meg
az idegen ajku iskolát. Az Ifjuságot, remé-
lem, mindig betűről-betűre elolvasod? Üdvö-
zöllek. H. L., Szászrégen? Kolozsóvár? Hogyne,
itt is nagyon sok kedves olvasónk és meg-
fejtőnk van, Lili, kedves pajtást találsz ben-
nünk. M. T., Gyimesközélpók. Hát tévedésből
ez megtörténhet, kedves elkeseredett munka-
társam, de hidd el, hogy nem szándékos ez
soha! A rejtvényed közül jövő számban ho-
zok. Inkább kisebb terjedelmű anyagot küldj,
könnyebben el tudom helyezni. Szívélyes kéz-
sorítás! Sz. Annus. Nem tudom eleget han-
goztatni olvasóimnak és munkatársaimnak,
hogy türelem rózsát terem? Én egyiketeket
sem felejttem, vagy hanyagolom el, minden-
ketek sorra kerül, — csak türelem! Üdvözöl-
lek! F. F., Nagyvárad. Én nem akarom az
ifju poéták szárnyát levágni, még csak meg-
vagdostni sem. Csak arra kérem, egyénien,
egészen saját érzésük, ritmusuk, vérük lükté-
tése szerint írják le azt, amit nagyon érez-
nek. Ne a rim ócska keretével tatarozzák a
mondanivalókat, hanem a mondanivalók
méllységével, az eredeti és zengő, lobogó sza-
vakkal pótolják a keretnélküliséget, azaz a
rimhiányt. Már többször megírtam, hogy a
fiatalok csak azért nyügszöködnek, azért ad-
ják a pesszimistát, hogy érdekesebbnek lássa-
nak. Nem szeretem. Nem jó ez, Feri és nem
jó ez ti többi ifju poéták! Életerő, életkedv,
törhetetlen remény és a dolgoknak egyénien
való meglátása, mindenben a magamat, az
életet, a fiatalágomat adó írás. Csak ez le-
het jó. Mindig erre gondoljatok, mielőtt le
akarjátok írni azt a nagy-nagy igazságot, a
mit kinyilatkoztatni akartok. Szívélyes kéz-
fogás!

Vidám sarok

Misike egyszer eltört egy poharat és
anélkül, hogy kérdezték volna, magától
bevallotta a kártevőt. Anyukája ezért
nem szidta össze, hanem süteményt adott
neki, hogy bevallotta magától és őszinte
bűnbánatot mutatott.

De Misike nem így értette ezt és ezzel
áll édesanyja elé:

— Loptam, raboltam, betörttem...
— Hogy mondhatsz ilyen, azonnal el-
hallgass!

— Igen, de én egy egész tortát szeret-
nék kapni, csak azért! — Vallotta be
Misike.

Közgazdaság

Németországban

engedélyhez kötötték a külföldi értékpapírforgalmat

Berlin, november 12.

A Német Birodalmi Banknál benyújtott devizaigénylések messze felülmúlták a befolyt devizamenyiségeket. Ezzel kapcsolatban a kormány rendeletet hozott ki, amely szerint engedélyhez köt mindenféle értékpapírforgalmat, valamint az ezen üzemletekből befolyó ellenérték kivitelét.

Leszállították az osztrák kamatlábat

Bécs, november hó 12.

Az Osztrák Nemzeti Bank tegnap tízről nyolc százalékra szállította le a kamatlábat.

Felhívás az exportőrökhöz

Marosvásárhely, november 12.

A marosvásárhelyi Ipar és Kereskedelmi Kamara felhívással fordult a körzetébe tartozó három vármegye exportőreihez. A felhívás szerint minden exportőr haladéktalanul jelentse be azokat a követeléseket, amiket Magyarországról és Ausztriából a kivételes pénzügyi rendelkezések miatt nem tudott behajtani a legutóbbi exporttételek után. A bejelentés vonatkozik a régebbi keletű, de most esedékessé vált, bárminő exportból származó követelésekre is.

A kereskedelmi és Iparkamara felhívása azokkal a tanácskozással van összefüggésben, amelyeket a román Nemzeti Bank kiküldött delegációja Budapesten már meg is kezdett az exportból eredő megrekedt követelések valamilyen formában való kiegyenlítése érdekében.

Kis Közgazdasági Hírek

Sondajul bukaresti rt. igazgatósága ülést tartott, amelyen tudomásul vette Blank Arisztid és N. Tabacovici igazgatósági tagok lemondását.

Electrica bukaresti rt. december 1-re közgyűlést hívott egybe, amelyen az igazgatóság javasolni fogja az alaptőkének 15 millióval való felemelését.

Az iparügyi minisztériumban törvényjavaslat készül az erdélyi állami közüzemeg újjászervezéséről.

Az aranyáncdörles, ha egészen kismértékben is, de Románia felé is áramlik. Egy newyorki kimutatás szerint az Egyesült Államokból 6.090 dollár értékű aranyszállítmány indult el a Román Nemzeti Bank címére.

A CFR és az ipari vállalatok közötti szerződések revíziójával kapcsolatosan ma két értekezlet is volt. Az érdekelt vállalatok vezetői az egyik megbeszélést a CFR vezérigazgatóságával, a másikat Cezár Popescu iparügyi államtitkárral tartották.

November 25-én Párisba utaznak a romániai nagy petroleumpótlások képviselői, hogy a folyamatban lévő román-francia gazdasági egyezmény revíziójával kapcsolatosan lefolytassák azokat a tárgyalásokat, amelyek a petroleumbevitelre vonatkoznak. Franciaország az eddigi megállapodás szerint 400 ezer tonna finomított és 400 ezer tonna nyerspetroleumot vásárolt évenként Romániától, ezt a kvantumot valószínűleg most sikerülni fog lényegesen felemelni.

A kukorica bevételi vámját a spanyol kormány 10 pesetáról 7 arany pesetára szállította le.

Az alapszabályok már megvannak!

Csak a nagy exportőrök érdekében alakult meg a tűzifaszindikátus?

A hivatalos lapban megjelent a Magyarországra tűzifát szállító romániai exportőrök szindikátusának alapszabálya

Bukarest, november 12.

A Monitorul Oficial tegnapi száma közli a Magyarországra tűzifát szállító romániai exportőrök szindikátusának — román címén — „Sindicatul exportatorilor romani pentru lemne de foc in Ungaria” a minisztertanács által jóváhagyott alapszabályait, amelyeknek fontosabb pontjai ezek:

A szindikátusnak minden olyan bejegyzett-cégű tűzifaexportőr és tűzifa termelője tagja lehet, aki Magyarországra tűzifát szállít és aki a szindikátusba való belépést legkésőbb november 15-éig bejelenti. A szindikátus célja a magyar piacra való exportnak kvóta szerinti elosztása a tagok között és általában az exporttal kapcsolatos érdekek védelme.

Hogy a szindikátusi tagok közül melyik cég mennyi tűzifát szállíthat ki a magyar piacra, azt a szindikátus tagjai mindenkor közösen állapítják meg mégpedig január 1-től, december 31-ig terjedő időre. Az 1932 évre megállapítandó kvótáknál figyelembe fogja venni a szindikátus azt is, hogy a folyó évben melyik cég mennyit exportált a magyar piacra.

Amint közöltük, már igen sok érdekelt vállalat és exportőr nincsen különösebben elragadtatva a szindikátusi eszmétől, amely a szabadszerenst akadályozza, a kvóták elosztásánál pedig nem annyira a kis, mint inkább a nagy exportőrök érdekeit veszi figyelembe, ami abból is kitűnik, hogy a szindikátusba való belépési határidőt, november 15-ével olyan rövid terminusban állapította meg, hogy a kisebb termelőket és exportőröket valósággal kizárja a szindikátusból.

A szindikátusnak minden olyan bejegyzett-cégű tűzifaexportőr és tűzifa termelője tagja lehet, aki Magyarországra tűzifát szállít és aki a szindikátusba való belépést legkésőbb november 15-éig bejelenti. A szindikátus célja a magyar piacra való exportnak kvóta szerinti elosztása a tagok között és általában az exporttal kapcsolatos érdekek védelme.

Mindent, csak adómoratóriumot nem!...

— mondotta a pénzügyi államtitkár az erdélyi kiskereskedők szövetsége kiküldötteinek, akik adómoratóriumot, kevesebb országos vásárt és a házalókereskedelem megrendszabályozását kérte a kormánytól

Bukarest, november 12.

Az erdélyi kiskereskedők brassói szövetsége karöltve a kisiparosokkal és a száraz Handelsgrémiummal, vasárnap gyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy az adóselemlék és más a kereskedelmet érintő kérdésekben memorandumot terjeszt az illetékes minisztériumokhoz és megválasztotta azt a bizottságot, amely a memorandumot Bukarestbe viszi.

A brassói küldöttség, amelynek tagjai Palmhert Alfréd, Ciurcu, Lederer Ödön, Jakobi Gyula és Balázs Ferenc titkár voltak, Szabó Béni képviselő és Niculescu-Rietz, a Sfatul Negustoresc főtitkárának vezetése mellett ma délelőtt megjelent a pénzügyminisztériumban, ahol — miután Argeloiu miniszter a költségvetéssel léven elfoglalta és a küldöttséget nem fogadhatta, — a memorandumot Jordan Stefanescu minisztériumi vezérigazgatónak és Bratescu államtitkárnak nyújtotta át.

A memorandumban a kiskereskedők szövetsége többek között a következőket kéri:

az adókat, amelyeknek terhét főképpen a kereskedelem és az ipar viseli, a teherbíróképesség arányában állapítsák meg a gazdasági rétegek és adóalany-egységek részére; az adókiegészítőbizottságokba delegálják az egyes kereskedelmi és ipari szakmák megbízottait is; az adókat ne évenként, hanem 3-5 évre állapítsák meg, mert az évenkénti adókiegészítések során a felebezések, és egyéb eljárások nem csak időrablást, de súlyos költségeket is jelentenek úgy az állam, mint az adózók részére,

végül pedig, hogy az új adótörvény javaslatának készítésénél a munkálatokba vonják be a kereskedelem megbízott szakértőit is.

A memorandum a fentiekben kívül még egy külön kérést is tartalmaz, nevezetesen, hogy a kormány azon kiskereskedők részére, akik nem tudtak eddig eleget tenni adófizetési kötelezettségüknek, adjon moratóriumot tavaszig.

Bratescu államtitkár kilátásba helyezte, hogy a pénzügyi kormány a lehetőséghez képest figyelembe fogja venni a brassói küldöttség előterjesztését,

ami azonban a moratóriumot illeti, arról intézményes formában nem lehet szó, mert az államnak is súlyos kötelezettségei vannak,

a minisztérium nem zárkózik el attól, hogy indokolt esetekben halasztást ad-

jon egyeseknek, akik önhibájukon kívül nem képesek az adót fizetni.

Egy másik memorandumot a kereskedelemügyi minisztériumhoz nyújtott be a brassói küldöttség s ebben az országos vásárok csökkentését, valamint a házalókereskedelem megrendszabályozását kéri a szövetség a kereskedelem érdekében.

PIACI ÁRAK A BÁNSÁGBAN.

Oravicabányai tudósítónk jelentése. A Bánság krassói vidékén az őszi piaci árak az alábbiak szerint alakultak ki. Termények, gabonafélék: ujbúza 250—260, új kukorica 140—170, árpa 250, zab 300 lej métermázsánként. A korpa mázsája 350 lej. Lisztárak: két nullás finom fehér liszt 7, fehér főzöliszt 6, fehér kenyérliszt 5, barna kenyérliszt 4,50, kukoricaliszt 3,50 lej kilogrammonként üzleti forgalomban. Piaci hus-árak: marhahús egységárban 16, borjúhús eleje 18, hátulja 24, sertéshús 24, sós nyers szalonna 24, füstölt szalonna 36, zsir 36, sonka pácolva 140 lej kilogrammonként. Vegyes piaci élelmiszerek: burgonya 4, száraz bab 7, hagyma 5 lej kilogrammonként. Zöldség kötegeje 1—2 lej. Szárnyasok: csirke, rántani való 25—40, tyúk, sültnek való 40—60, kacsa 40—60 lej páronként. Tojás 4 darab 10 lej. Tejtermék: tej literje 7 lej, tejföl literje 60 lej, tehéntúró kilója 14—16 lej, vaj kilója 80—100 lej. Élő állatok: szarvasmarha 12—18, borjú 12—16, sertés 12—16 lej kilogrammonként élősúlyban. Pecsényének való malac darabja 70—100 lej. Nyersbőr piac: nyers birkabőr darabonként 60—80 lej, nyers borjubőr darabja 100—150 lej, marhabőr, nyers, kilogrammonként 24 lej. — Lugosi tudósítónk jelentése. November hónappal kezdődőleg a lugosi ármegállapító hatóságok is máximaliták a fontosabb piaci áruk és élelmiszerek forgalmi árát, a liszt, kenyér és hus-árakat az alábbiak szerint állapították meg. Lisztárak: legfinomabb fehér liszt 6, főzöliszt 5, barnaliszt 4, rozsliszt 4, kukoricaliszt 3,50 lej kilogrammonként a malomban. A kereskedelmi forgalom kicsinybeni eladás mellett a különböző minőségű liszték ára 50 banival drágábbra állapított meg. Kenyérárak: luxuskenyér 7, fehér kenyér 6, rozsenyér 5, barna kenyér 4 lej kilogrammonként. — Hus-árak: marhahús I. osztályu 22, II. osztályu 18, borjúhús I. osztályu 26, II. osztályu 24, sertéshús I. osztályu 28, II. osztályu 26, juhús I. osztályu 19, II. osztályu 16 lej a mészárszékekben.

A tökéletes borotvapenge

Utólríhetetlen minőség! Kérjen díjtalan próbát a

Romániai vezérképviselőtől:

NARCISSE H. BALTHAZAR

București I. Str. Șelari 7.

Szerkesztői üzenetek

K. L., orvostanhallgató. Deutsches Auslandsinstitut, Stuttgart. Haus des Deutschtums. A mellékeltnek mondott válaszbélyeges borítékának nyoma veszett s így közlebbi címét sem tudjuk. Azért válaszolunk itt.

P. I. A német-román egyezmény még nem lépett életbe s így a vámilleték redukált összegét nem lehet megmondani.

Engem nem ölhetnek. Fájdalomban kétségbeesve van iráskészég, nem közölhetjük.

Piry. Ifj. John D. Rockefeller. 4. West 54th. Street. Newyork.

Magyarpárti tag. A katonai szemlét bizonytalan időre elhalasztották; megtartásának időpontját majd közölni fogja annak idején a katonai hatóság.

Csikszentmárton. Az egész vagyon és jövedelem után kellett fizetni az 1931—32. tanévre. — Ne csináljon káoszt a dologból. Az ilyen dolgon legjobb bölcse teltennie magát.

F. László. A hirdetés azokra vonatkozik, akiknek a katonai ügyük nincs egészen rendben. A cercul nyilván számba akarja szedni a körletbe tartozókat, s azért kívánja az okmányok bemutatását. Tessék csak eleget tenni a felhívásnak; nem történik semmi baja.

21.201. sz. előfizető. A reaktíválás dolgában tessék a hadügyminisztériumba, a Serviciul personalului-hoz fordulni. A dolog elvben lehetséges, de kilitás a gyakorlati kivitelre keves, mivel sok a tisz és az előlépés is nagyon megnehezült.

7776. sz. előfizető. Természetes, hogy magyar honosságával itteni román községbeli illetősége érvényét veszítette, ami nem változtat azon, hogy ha a magyar kormány és az itteni hatóságok megengedik, tovább is a régi birtokukon tartózkodjanak. A többi a kiadóhivatal intézte el.

Brassói Lapok olvasója. A vizsgálat Szinájában, illetőleg Ploestiben folyt e merénylet ügyében, de közlebbi hirt nem adtak róla.

Figyelő. Minden kérdésre, — sorsjegyre vonatkozóira is, — válaszolunk. A reklámt rendszeres közléseknek a nagy anyagtörődés az oka.

M. T. Ez már igazán a legjellemzőbb az ott divó állami iskolai oktatásra, hogy a szülői a gyermekének adott jó bizonyítvány miatt panaszkodik, hogy nem érdemelte meg a gyerekek a 7-es, 8-as, 9-es, 10-es jegyet, mert hiszen semmit sem tanult a mesterétől. Az pedig, hogy a református gyermeket bekényszerítik az államiba, az egész magyarság sérelme, ami ellen állandóan harcba vagyunk.

Munkás. Azt a szervezetet már régebben feloszlatták, s így irodája sincs. A törvényszerű felmondás ellen nem lehet tenni semmit, de ha sérelmesnek, vagy éppen jogtalanak tartják, a munkafelügyelőséghez, vagy a bírósághoz kell fordulniuk. Mi más tanácsot nem adhatunk. Elég baj, hogy idejutott annyira derék munkás ember.

H. F. Ha magyar állampolgár lesz a k. fia, és ezt okmányilag igazolja a katonaságnál, magától elesik minden fennálló kötelezettség. De aztán is törekedjenek rá, hogy a multbeli kötelezettség véglegesen töröltessék, mert ha nem, hazajövés alkalmával kellemetlenségek lehet, amely esetben a magyar követséghez fordulhatnak segítségért.

Cs. K. Téved, ha azt hiszi, hogy nem foglalkozunk a kérdéssel. Állandóan regisztráljuk és méltatjuk, a lak- és boltbér leszállítása végett indult akciókat és természetesen, hogy mi is ellene vagyunk minden visszaélésnek, ami ezen a téren még ma is történik. Akciónak formáját és időpontját azonban mi választjuk meg.

Előfizető leánya. A Czelnai Eszter-féle Cukrászat és hideg buffet receptjei ki vannak próbálva és nagyon jóknak bizonyultak.

Idegbeteg nő. Öszinte részvételt vagyunk állapodni iránt, de betegsége olyan természetű, hogy azt közvetlenül kell orvosnak megvizsgálnia.

B. I. Igen súlyos vádak ama bank és igazgatója ellen, de, ha tényleg olyan égbekiáltó visszaéléseket és panamákat követett el, akkor tessék bank és igazgató ellen büntvádi feljelentést tenni. Ha ez megtörténik, akkor majd számot adunk a történetről. Így, egy tanukkal és okmányokkal alá nem támasztott tudósítás alapján, pénzintézetet és vezetőket ki nem pellengérezhetünk, ha egyébként az ő komolyságában és megbízhatóságában nem is kételkedünk.

K. A. Rémmrossz versek.

Dráma az országuton. Tehetség írása, de erősen romantikus és szentimentális. Működő hatással szavalhatnák. Mi, sajnálatunkra, nem közölhetjük.

Sport

— Örökre letiltottak egy footballistát, mert megütötte a játékot vezető bírót. Aradról jelentik: Az aradi Banatul egyik játékos megütötte a mérkőzést vezető bírót. A fegyelmi bizottság most hozta meg az ítéletet, amellyel örökre letiltotta a magáról megfélekezett játékost.

— A csernovitzi kerület érdekes kezdeményezése. Csernovitzból jelentik: A kerületi vezetőség elhatározása alapján az őszi szezonban valamennyi csernovitzi footballcsapat az elsőosztályban játszott. A határozat alapján az első öt helyezett a tavaszi fordulónban tovább játszott az elsőosztály bajnokságért, míg a többiek a másodosztályban játszanak tovább.

↑ November 22-én lesz a mezei futóverseny országos bajnoksága. Bukarestből jelentik: Az atlétikai szövetség rendezésében november 22-én tartják meg Bukarestben az országos mezei futóversenyeket. A versenyt tíz kilométeres távon futják le.

↑ A Ripensiat meghívták Bulgáriába. Temesvárról jelentik: A Ripensia vezetősége levelet kapott Bulgáriából, ahová meghívták a kitűnő temesvári proficsapatot. A temesváriak még nem döntöttek a bulgáriai utazás ügyében, mivel egyelőre az anyagi feltételektől függ az utazásuk.

Színház * Művészet

Heti műsor:

PÉNTEK: Ferike, mint vendég. Góth Sándor és Bus Fekete László vígjátéka.

SZOMBAT: Délután 3 órakor: Lehullott a rezgő nyárfa, operett, 10, 20 és 30 lejes helyárakkal.

Este fél 9 órakor: Huszárfogás. Operett újdonság.

Este 11 órakor a Redoutban: Csodabár, (Wunderbar). A szezon legnagyobb slágere. A darab keretében a leghíresebb külföldi artisták lépnek fel.

FERIKE, MINT VENDÉG. Holnap, pénteken este lesz Góth Sándor és Bus Fekete László nagysikerű Ferike, mint vendég című vígjátékának premierje. Ezt a kitűnő darabot a budapesti Vígsházban több, mint százszor játszották egyfolytában és bizonyos, hogy Brassóban is megérdemelt sikere lesz. A címszerepet Tóth Borcsa játssza, rajta kívül Csengeri Ica, Battyán, Kalmár, Lukács és Szentes játszik a főszerepeket.

VALTOTT MÁR JEGYET A CSODABARBA?

SZOMBATON ESTE a Huszárfogás operettet játsza a társulat. Felfokozott érdeklődés várja a magyar milióban játszó operett bemutatóját.

SZOMBATON ESTE 11 ÓRAKOR A REDOUTBAN: CSODABAR

Nagy meglepetéssel fog szolgálni a brassói közönségnek a Csodabár szombati esti bemutatója, amelyet este 11 órakor a Redoutban játszanak színészeink. Ebben az évtizedben nem volt olyan sikere még egy operettnak, mint a Csodabárnak, mert szerzői eltértek a mindennapi operett-sablontól és egész újszerű beállításban játszatják a színészeket.

A brassói társulat semmi anyagi áldozatot nem kímélt, hogy méltó módon hozza ki a remek operettet, amelyben a színészeken kívül neves artisták is fellépnek. Ezenkívül a közönség, mint a Csodabár vendégei vesznek részt az előadásban, amely alatt az igazgatóság tiköröket és feketét szolgáltat fel, természetesen — ingyen.

A Csodabár jegyeit már árusítja a pénztár 60, 60, 40 és 30 lejes áron.

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidualatának kiadása és cselekvő nyomása. Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 840, évente 1600 lej.

Fiókkiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegyék részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kónn Jenő. — Déva: Str. S. Barnaui 10. (Oszán Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (vált Timár-utca) (Neumann Ignác). Marosvásárhely: Benjámín Árpád Str. Bererle 1. (Sörház-u.) — Nagyszeben: Strada Furcului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad: Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Csokonai-u. 10. (Váradi József). — Szilágysónlyó (Hesperin Ernő) — Torda: Str. Regele Ferdi-nand 25. (Dénes József.)

Központi szervezők, pénzügyi feladatokat: Bartha Géza, Dán Mózes.

HÍRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálnak.

Népszinművek

Műkedvelői előadásokra

Abonyi: A betyár kendője
Géczi: Amit az erdő mesél
Géczi: Gyimesi vadkirály
Szigligeti: A cigány
Tóth: A falu rossza
Rátkay: Felhő Klári
Erdélyi: Leánykérők
György: Nótás Kata
Berczik: Parasztkisasszony
Tóth Ede: A tolongó
Almássy: A tót leány
Lukácsy: A vereshajú

A felsoroltakon kívül is igen nagy választék van.

Egy-egy kötet ára 54.— lej

Portó 10 lej. — Az összeg előzetes beki-
dése ellenében szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Hasznos orvosi könyvek

a nagyközönség számára:

DR. KALDOR MIKLÓS: Hogyan kerülhet-
jük el a korai öregedést. 102.—

DR. BODON KAROLY: Hogyan éljen a
szívbeteg ember. (Szív- és Érelmeszesedés
— Vérvnyomás.) 88.—

DR. MEZEY KAROLY: Mit tegyek, mit ne
tegyek, ha szép akarok lenni? A nő és a férfi
kozmetikája. 88.—

DR. BUCSANYI GYULA: A nyerskoszt,
mint természetes gyógytényező (függelék: tel-
jes nyerskoszt — szakácskönyv) 102.—

W. STEKEL: Üzenet az anyáknak.
I. rész. Csecsemőkortól 2 éves korig 90.—
II. rész. Óvodáskor és első iskolaévek 120.—
III. rész. Serdülőkor és az érettség kora
130.—

A három kötet egyszerre 300.— lej.

W. STEKEL: A modern házasság 102.—

DR. FELDMANN SÁNDOR: Idegesség és
ősztlénet 102.—

DR. DÉCSI IMRE: Az impotenciáról 54.—

DR. FÖLDES LAJOS: Orvosi tanácsok fia-
tal asszonyoknak 102.—

DR. MÜLLER VILMOS: A tuberkulózis
megelőzése és gyógyítása, diétás kezeléssel
102.—

DR. ENGLANDER ÁRPAD: A rheumás ba-
jak házi kezelése. 81.—

Pósta-portó 10.— lej, 100.— lejen felüli meg-
rendeléseknél, az összeg előzetes beki-
dése esetén, a szállítás portómentes. — Utánvét-
tel csak 100.— lejen felüli megrendeléseket szál-
litunk.

Brassói Lapok
Könyvosztálya

(Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.)

Brassó belváros egyik főutcájában fekvő üzleti ház sarok-ház,

mely 100%-ot kamatoz, szabadkézből
eladó. A vételár nagyjából 150000 lejtől
kezdődhet. Érdeklődni 15713
szám alatt a brassói kiadóhivatalban

Vascsoúdvár

A legolcsóbb bevásárlási forrás
az összes vízvezeték és egészség-
ügyi berendezési tárgyban.

2157 Kertész Henrik, Brassó.

APRÓHÍRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 750, illetve 15 lej. Legkisebb hírde-
tés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.
A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Eladó modern, új fekete
tölgyfa ebédlő. Benedeknél.
Brassó, Katalin-utca 45. 15676

Keresek megvételre jókarban
levő 5-6 lóerős benzinnel-
és 110-250 Voltos váltóáramu
generátort, röntgen üzemhez.
Cím: Dr. Gerson Tulghes 15704

OLCSÓ HÁZHELYEK. Krt-
uccában, Elágazás közelében,
valamint a bertalani állomás
szomszédságában olcsó házhe-
lyek eladók. Magyar evangeli-
kus egyház. Brassó. Lópiac 34
15635

FÉNYKÉPESZ nagyító gépet
kondenzor vagy anélkül keres
megvételre Foto Adler Oszkár,
Brassó, Kapu-utca 12. 15678

Eladó Szilágymegyében. jár-
rás székhelyen 5 szobás parket-
tes fürdőszobás ház, parkiro-
zott udvarral, nagy gyümölcsös
kerttel. Ügyvédnek, orvosnak
különösen alkalmas. Cím Ora-
dea „Minerva” kézmunkaüzlet,
Sas-passage. 15716

Egy hálószoba berendezés
sürgősen eladó. Brassó. Kata-
lin-utca 14. 15711

20. számú HUSCSARNOK-
BAN Brassó, Hirsch-utca,
marhahus 12 lej, disznóhus 28
lejtől kapható. 15705

Különböző butor és házi fel-
szerelés olcsón eladó. Cím
15709 szám alatt a brassói ki-
adóban.

Veszek házat vagy ház helyet
amely üzletnek megfelel. Aján-
latokat „Megfelelő” jellegre a
brassói kiadóba. 15706

Könyvek

A NŐI FESZKULTURA ÚJ
UTJAI. Dr. Madzsarné Jászai
Alice második átdolgozott moz-
dulatművészeti fejezetekkel bő-
vített kiadás, 119 szöveg közö-
ti magyarázó ábrával és 36
képpel. Egyetlen nő sem nélkü-
lözheti, aki színt helyez arra,
hogy megőrizze fiatalos rugé-
konyságát, aki arányos, kel-
lemes külsőre akar szert tenni.
A kiűnő könyv ára 170 lej.
Utánvét 190 lej. Szállítja a
Brassói Lapok Könyvosztálya.

Páratlan olcsóság, csak 5 lej
egy detektiv-regény. A 113-as
percsmó Egy nagystilű szél-
hámós, A kísértet tanya, A
medicéi tőre Jajkiáltás a tul-
világról. Egy álarcos bál re-
jelmei, A fehér kastély titka.
A titokzatos villa, Az apaért
Amig az álarc lehull, Egy éj-
szaka a Berviczky kastélyban.
A rádium halál, végzetes asz-
szony, Az olajlámpás, Nyomok
a hóban. 15 kötet 75 lejtől. Az
összes szám megrendelésénél
portómentesen szállítja a Bras-
sói Lapok Könyvosztálya.

A TUNDERUJAK állandó-
an kapható a Brassói Lapok
könyvosztályában. A legjobb
magyar női kézmunka lap
ára 45 lej. Vidékre portóra a
pénz előleges beküldése mellett
50 lej.

Hölgyek! Die Schöne Wie-
nerin, Record, Párisi Divat,
havonként megjelenő szabás-
mintás divatlappok állandóan
kaphatók, számonként 40.—
lejtől, vidékre portóval 45.—
lej. A pénzt legcélszerűbb hé-
lyekben küldeni. Brassói
Lapok Könyvosztálya.

HÖLGYEK ÖRÖMEI Az it-
ten felsorolt könyvek a Bőzsa-
szin Regények sorozatában je-
lentek meg, az olvasók milliói-
nak nyújtanak szórakozást.
Ezen vaskos kötetek ára csak
40 lej. Courts-Mahler: A ház-
asszony, Az udvarhölgy, Gyp-
Napoleonette, Heer: A hara-
sok ura, F. Maloy: A vajna-
mayor, Hough: Mary Warren
csadálatos története, Harbon:
A spion, Perutz-Frank: A tan-
gőfa csodája, Fiedling: A re-
jéty, Feuille: Egy asszony nap-
lója. Vidékre a portó 10 lej.
utánvét 16 lej. Megrende-
lhetők a Brassói Lapok könyv-
osztályától.

Petőfi összes költeménye
egész vászonkötésben 65 lej.
utánvét 85 lej. Kapható a
Brassói Lapok könyvosztálya-
ban.

Lakás

Butorozott szoba ellátással,
izraelita családnál kapható,
Cím 15683 szám alatt a bras-
sói kiadóban.

Különbejárattal szép buto-
rozott szoba, fürdőszoba hasz-
nálatlalt, kiadó. Cím 15696 sz.
alatt a brassói kiadóban.

Vegyes

KAUCIOKÉPES vendégfog-
kerestető. Brassó, Kapu-utca
55. II. em. 15649

Olcsón kiadó két szoba kony-
ha, fürdőszoba, kerttel. Brassó,
Cenkálja 27. sz. 15646

PÉNZKÖLCSÖNÖKET há-
zakra közvetít Hirsch Vilmos,
Brassó, Kórház-utca 49. 15718

3, esetleg 4
szoba, konyha,
fürdőszoba,
napos, világos,
verandás
modern lakást
január 1 re.
csakis pórtmentes
levegőjű helyen.
Ajánlatok D. M.
jellegre a
kiadóba.

SZENZÁCIÓ!

MIKES IMRE
Erdély Utja
Nagymagyarországtól—Nagyromániáig
2 Kötet
fűzve 160,
egész vászonban
200.—
Kapható minden
könyvkereskedésben.
Megrendelhető a
Brassói Lapok Könyvosztályában

KACSÓ SÁNDOR: Vakvágányon

című kitűnő regénye a mai Erdélyről
a mai Erdélynek szól. A hatalmas két-
kötetes regény, csaknem 500 oldal ter-
jedelmű izléeses kiállításban. Ára 160 lej.
Megrendelhető a Brassói Lapok
Könyvosztályánál, Brassó.

Szilágysági módosított autóbusz menetrend

Érvényes október 15-étől.

Zălau — Șimleul-Silvaniei — Carei:

INDUL				ÉRKEZIK			
I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
6	11 ²⁰	13 ¹⁰	17 ⁴⁰	8	9 ³⁰	13 ¹⁵	18 ⁴⁵
6 ⁴⁰	12 ⁰⁰	13 ⁵⁰	18 ²⁰	7 ³⁰	8 ⁰⁰	12 ³⁵	18 ⁰⁵
7	12 ³⁰	14 ¹⁰	18 ⁴⁰	7 ⁰⁰	8 ³⁰	12 ¹⁵	17 ⁴⁵
8 ³⁰	—	15 ³⁰	—	5 ³⁰	—	—	16
9 ³⁰	—	16 ³⁰	—	4 ³⁰	—	—	15

Károlybóli vonat indul: Erminálytanya felé 9³⁰ és 15⁴⁵ órakor.
Zilahon vonat csatlakozás Zsibó—Vagybánya felé 8³⁰ órakor.
Zilahon bevárja az állomásnál a Dézs—Zsibói vonatot 11³⁰ órakor.

Ciucea — Șimleul-Silvaniei — Carei:

INDUL				ÉRKEZIK			
I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
—	10 ²⁵	16 ³⁵	—	9 ²⁰	15 ⁵⁰	—	—
6 ¹⁵	11 ⁴⁰	17 ⁵⁰	—	7 ⁴⁰	14 ³⁰	18 ²⁵	—
6 ⁴⁰	11 ⁵⁵	18 ²⁰	—	7 ²⁰	14 ¹⁰	18 ⁰⁵	—
Érk. 7 Ind. 7	12 ¹⁵ 14 ¹⁰	18 ⁴⁰ —	—	7 ⁰⁰	13 ⁴⁵	17 ⁴⁵	—
8 ³⁰	15 ³⁰	—	—	5 ³⁰	—	16	—
9 ³⁰	16 ³⁰	—	—	4 ³⁰	—	15	—

Csucsán csatlakozás van az összes induló és érkező nappali vonatoknak.
A reggel 8⁰⁰ Zilahra induló autóbusz bevárja a Maróia felől érkező vonatot

Az autóbuszok a hűvös beállítással fűtve vannak.
Nagykaroly—Zilah között átszállás nélkül közlekednek.

Mera & Comp.